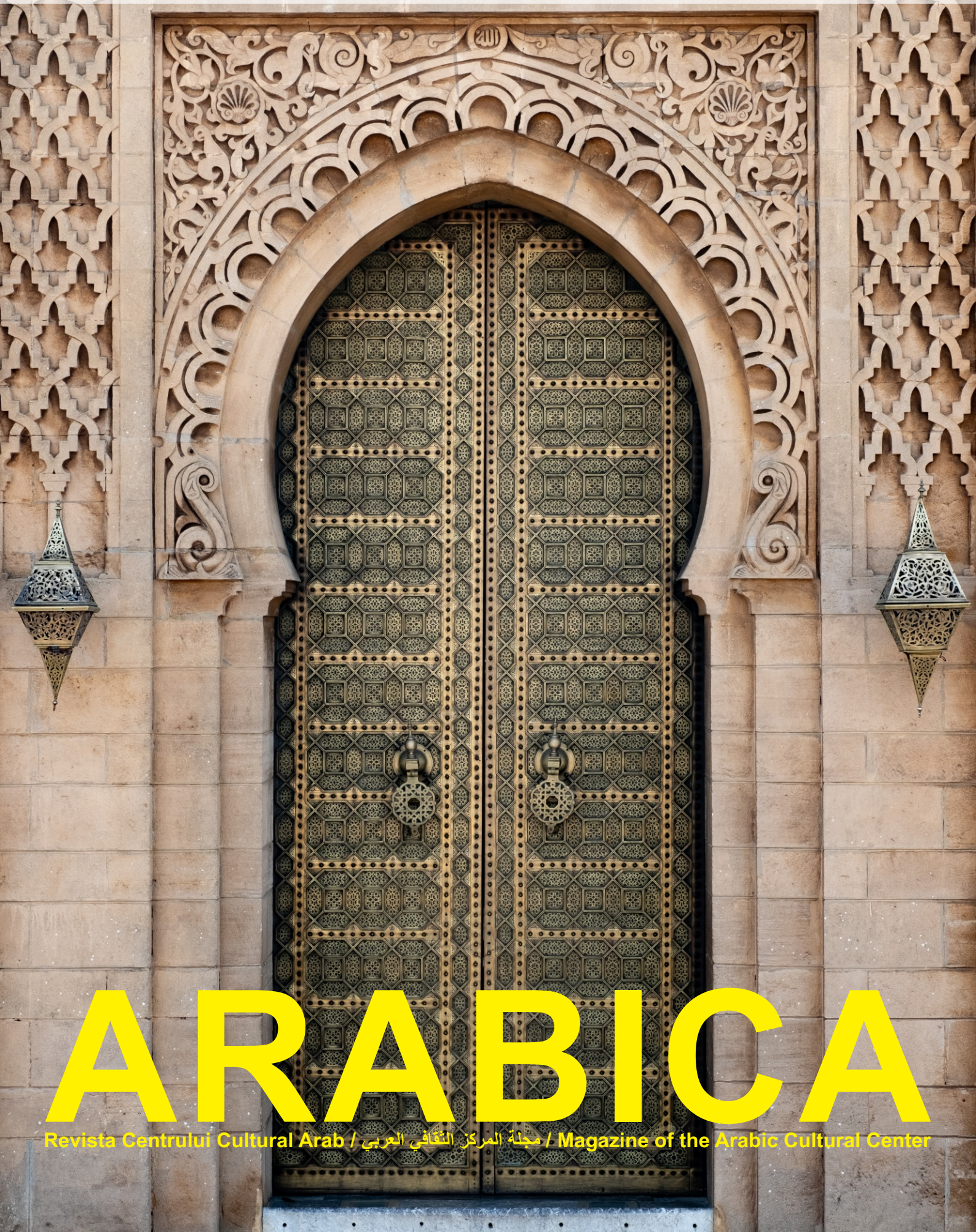
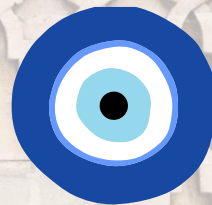

SEPTEMBRIE 01 | 2021

CENTRUL CULTURAL ARAB DIN SIBIU

ARABICA

Revista Centrului Cultural Arab / مجلة المركز الثقافي العربي / Magazine of the Arabic Cultural Center

CENTRUL CULTURAL ARAB

ARABICA:

Revista Centrului Cultural Arab
din Sibiu

ISSN 2810-2339
ISSN-L 2810-2339

Redactor-șef:
Fawzia G. Rehejeh

Design și comunicare vizuală:
Aurica Sviderschi

Colectiv editorial:
Abdul Abbara
Alexandra Saja
Aurica Sviderschi
Mohmoud Alizo
Mihai S. Rusu
Natheer Sliman
Raluca Deac

Adresa redacției:
Str. Calea Șurii Mici, nr. 84, ap. 20,
Sibiu, jud. Sibiu, 550137, România

E-mail:
arabica@centrulculturalarab.com

Website:
<https://centrulculturalarab.com/>

أربیکا

مجلة المركز الثقافي العربي في سبببو.

ISSN 2810-2339
ISSN-L 2810-2339

رئيسة التحرير:
فوزية رهيجة

التصميم والتواصل المرئي:
أوریکا سفیدرسکی

فريق التحرير:
عبد عبارة
الكسنلرا سجا
أوریکا سفیدرسکی
محمود العزو
ميهاي س. روسو
نذير سليمان
رالوكا دياك

عنوان مكتب التحرير:
Str. Calea Șurii Mici, nr. 84, ap. 20,
Sibiu, jud. Sibiu, 550137, România

العنوان الإلكتروني:
arabica@centrulculturalarab.com

موقع الكتروني:
<https://centrulculturalarab.com/>

ARABICA:

The Magazine of the Arab Cultural
Center

ISSN 2810-2339
ISSN-L 2810-2339

Editor-in-chief:
Fawzia G. Rehejeh

Design & visual communication:
Aurica Sviderschi

Editorial team:
Abdul Abbara
Alexandra Saja
Aurica Sviderschi
Mohmoud Alizo
Mihai S. Rusu
Natheer Sliman
Raluca Deac

Editorial office address:
Str. Calea Șurii Mici, no. 84, ap. 20,
Sibiu, 550137, Romania

E-mail:
arabica@centrulculturalarab.com

Website:
<https://centrulculturalarab.com/>

CUPRINS:

6	Editorial
9	Misiune și scop
12	Interviu cu Delia Stefenel
18	Creația lui Dan Perjovschi
21	Interviu cu Anatolie Coșciug
30	Fairuz: „ambasadoarea arabilor la ceruri”
36	Maroc: între vis și realitate
45	Supă de linte roșie, rețetă libaneză
48	Interviu cu Fawzia G. Rehejeh

المحتوى:

مقال افتتاحي	7
المهمة والغرض	10
مقابلة مع ديليا ستيفينيل	14
تصميم الفنان دان بروجوفسكي	19
مقابلة مع أناتولي كوتشوغ	24
فيروز: سفيرتنا الى النجوم	32
المغرب: بين الحلم والواقع	39
شوربة العدس الأحمر بالطريقة اللبنانية	46
مقابلة مع فوزية رهيحة.	51

TABLE OF CONTENTS:

8	Editorial
11	Mission and purpose
16	Interview with Delia Stefenel
20	Dan Perjovschi's creation
27	Interview with Anatolie Coşciug
34	Fairuz: Arabic people's "ambassador to the heavens"
42	Morocco: between dreams and reality
47	Red lentil soup, Lebanese recipe
54	Interview with Fawzia G. Rehejeh

Editorial

Globalizarea și fluxurile de migrație internațională au reconfigurat lumea în care trăim. Pe măsură ce granițele dintre statele naționale au devenit tot mai ușor de trecut, societățile (post)moderne s-au diversificat, iar multiculturalitatea a ajuns o realitate concretă. În România, Sibiuul este unul dintre cosmopolite oraș din țară. Pe plan cultural, Sibiuul se află în avangarda lumii artistice, iar din punct de vedere economic, orașul s-a dezvoltat substanțial în ultimele decenii.

Într-o astfel de lume globalizată și într-un astfel de oraș multicultural își caută locul și **Centrul Cultural Arab din Sibiu**. Demersurile formale pentru înființarea Centrului au fost inițiate la începutul anului 2021, iar din luna iulie, **Centrul Cultural Arab din Sibiu** este înscris oficial în Registrul Național al Organizațiilor Non-Guvernamentale din România. Centrul Cultural Arab din Sibiu este o organizație non-guvernamentală (ONG) cu caracter apolitic și non-religios.

Acesta se adresează tuturor persoanelor interesate de cultura arabă – definită în cel mai larg sens posibil – indiferent de naționalitate, etnie, gen, vârstă, apartenență politică sau religioasă.

Revista Centrului Cultural Arab – **Arabica** – își propune să aducă cultura și civilizația arabă mai aproape de România. Aceasta va avea o apariție trimestrială, iar fiecare număr va urmări să aducă în atenția cititorilor aspecte ale culturii arabe, să relateze poveștile de viață ale unor oameni autentici – fie că sunt imigranți în România sau români implicați în lumea arabă – și să prezinte societatea și cultura românească imigranților arabi care locuiesc în țară.

Fawzia G. Rehejeh

Coordonatoare a Centrului Cultural Arab din Sibiu

مقال افتتاحي

وهو يتناول جميع المهتمين بالثقافة العربية - على أوسع نطاق ممكن - بغض النظر عن الجنسية أو الإثنية أو نوع الجنس أو السن أو الانتماء السياسي أو الديني.

وتهدف مجلة المركز الثقافي العربي **أرابيكا** إلى تقريب الثقافة والحضرة العربية من رومانيا. سيكون لها عدد فصلي اي في كل فصل من فصول السنة سيكون لها عدد (طبعة) جديدة، وسيهدف كل عدد (طبعة) إلى لفت انتباه القراء إلى الجوانب الثقافة العربية، وطرح قصص حياة الناس الحقيقيين، سواء كانوا مهاجرين إلى رومانيا أو الرومانيين المتواجدين في عالمنا العربي، وبالمقابل التعريف بالمجتمع والثقافة الرومانية للمهاجرين العرب الذين يعيشون في رومانيا.

فوزية رهيحة

مديرة المركز الثقافي العربي في مدينة سيبو

لقد أدت العولمة وتدفقات الهجرة الدولية إلى إعادة تشكيل العالم الذي نعيش فيه. ومع سهولة عبور الحدود بين الدول في مراحل سابقة، وتبوتوع المجتمعات الحديثة في مرحلة لاحقة أصبحت التعددية الثقافية حقيقة ملموسة. في رومانيا، مدينة سيبو هي واحدة من المدن المرموقة في رومانيا.

ثقافيا سيبو هي في طليعة العالم الفني، ومن وجهة نظراقتصادية تطورت المدينة بشكل كبير في العقود الأخيرة. وفي هذا العالم المتسم بالعولمة وفي هذه المدينة المتعددة الثقافات، يسعى المركز الثقافي العربي في مدينة سيبو إلى الحصول على موقع ومكانة مميزة في ذهن زائريه أو رواده. وقد بدأت الخطوات الرسمية لإنشاء المركز في أوائل عام 2021، ومنذ تموز/يوليو، أصبح المركز الثقافي العربي في سيبو مسجلا رسميا في السجل الوطني للمنظمات غير الحكومية في رومانيا. والمركز الثقافي العربي في سيبو منظمة غير حكومية ذات طابع غير سياسي وغير ديني.

Editorial

Globalization and international migration flows have reconfigured the world we live in. As the borders between nation-states became easier to cross, (post) modern societies diversified, and multiculturalism became a concrete reality. In Romania, Sibiu is one of the most cosmopolitan cities in the country. Culturally, Sibiu is at the forefront of the art world, and from an economic point of view, the city has developed substantially in recent decades.

The **Arabic Cultural Center** in Sibiu is also looking for a place in such a globalized world and in such a multicultural city. The formal steps for the establishment of the Center were initiated at the beginning of 2021, and since July, the Arabic Cultural Center in Sibiu is officially registered in the National Register of Non-Governmental Organizations in Romania. The **Arabic Cultural Center** in Sibiu is a

non-governmental organization (NGO) with an apolitical and non-religious character. It is addressed to all persons interested in Arab culture – defined in the broadest possible sense – regardless of nationality, ethnicity, gender, age, political or religious affiliation.

The magazine of the Arabic Cultural Center – **Arabica** – aims to bring the Arabic culture and civilization closer to Romania. It will appear quarterly, and each issue will aim to bring to the attention of readers various aspects of the Arabic culture, to tell the life stories of authentic people – whether they are immigrants in Romania or Romanians involved in the Arab world – as well as to present the society and Romanian culture to Arab immigrants living in the country.

Fawzia G. Rehejeh

Coordinator of the Arabic Cultural Center in Sibiu

Misiune și scop

Centrul Cultural Arab din Sibiu apare în contextul unei lumi în mișcare, determinată pe de o parte de globalizare și de un regim al mobilității spațiale specific acesteia, iar de pe altă parte de război, persecuție, foamete și sărăcie. Lumea arabă a fost puternic afectată de convulsii sociale și politice care au produs adevărate crize umanitare. Drept urmare, statele membre ale Uniunii Europene s-au confruntat cu problema gestionării unui aflux uriaș de refugiați și imigranți proveniți din țările din Orientul Mijlociu sfâșiate de război și sărăcie.

Spre deosebire de alte țări europene, precum Germania de exemplu, România nu a fost afectată de valuri de refugiați. Cu toate acestea, și în țara noastră s-au stabilit câteva mii de refugiați din Orientul Mijlociu, care se adaugă imigranților din țările arabe care locuiau deja în România încă dinainte de criza europeană a refugiaților. Doar în anul 2000, în România au fost înregistrate 6,138 de cereri de azil, ceea ce arată că fenomenul este în creștere.

Sibiul nu este un centru al refugiaților în România, precum este cazul altor orașe din țară, cum ar fi Timișoara, București sau Șomcuța Mare (jud. Maramureș). Însă ca centru universitar în care funcționează o Facultate de Medicină, Sibiul a atras numeroși studenți arabi, unii dintre aceștia rămânând în oraș pentru a-și practica profesia. Ca centru de afaceri, Sibiul a atras de asemenea antreprenori arabi, care au înființat business-uri de succes. În Sibiu și împrejurimi există așadar o populație arabă. Totuși, despre aceasta nu se poate spune că alcătuiește și o „comunitate” arabă, în sensul unei colectivități de oameni cu interese și activități comune (limbă, cultură, artă etc.).

Unul dintre scopurile pentru care a fost înființat Centrul Cultural Arab din Sibiu este acela de a contribui la dezvoltarea unei comunități arabe care să îi aducă împreună pe imigranții/refugiații proveniți din țările Orientului Mijlociu și Nordul Africii. Centrul își propune să ofere acestora un cadru de întâlnire și întrajutorare, prin care

imigranții de origine arabă să dezvolte relații și să se cunoască mai bine.

În al doilea rând, Centrul Cultural Arab din Sibiu își asumă ca misiune să promoveze comunicarea interculturală. Vom urmări, prin activitățile culturale pe care le vom derula, să facilităm un dialog cât mai deschis între arabi și români, care să ducă la cunoașterea „Celuilalt”, la înțelegerea reciprocă și la conviețuirea în condiții de prosperitate mutuală.

Ca parte a acestei misiuni de facilitare a dialogului intercultural, Centrul își propune să desfășoare activități care să vizeze combaterea stereotipurilor referitoare la lumea arabă. În acest sens, Centrul Cultural Arab din Sibiu urmărește să promoveze cultura arabă autentică și să demonteze prejudecățile culturale. Vom acorda o atenție sporită combaterii prejudecăților și stereotipurilor care generează anxietăți cu privire la pericolul islamizării, dar și a celor care fac asocieri directe între arabi, musulmani și teroriști.

O miză importantă o va constitui combaterea discursurilor care incită la ură (*hate speech*) împotriva arabilor și musulmanilor, motivate de ideologii ultranaționaliste, xenofobe și intoleranță religioasă. Vom depune eforturi pentru a crește gradul de toleranță culturală reciprocă în urma unor interacțiuni sociale directe între persoane cu etnii/naționalități diferite și fundaluri culturale diverse.

Toate activitățile noastre, indiferent de natura și specificul lor, vor urmări să faciliteze integrarea socio-culturală a imigranților proveniți din țările arabe în societatea românească în general și în comunitatea locală din Sibiu în mod particular.

Integrarea socio-culturală și economică nu înseamnă, sub nicio formă, abandonarea identității culturale, etnice sau religioase specifice societăților arabe. Dimpotrivă, avem convingerea că într-o lume diversificată și într-un oraș multicultural, fiecare comunitate își poate cultiva propria identitate, tradiții și obiceiuri, iar în același timp să contribuie la bunăstarea colectivității în cadrul căreia trăiește. 9

رسالة المنظمة

ثانيًا، يتولى المركز الثقافي العربي في سيبيو مهمة تعزيز التواصل بين الثقافات. سنسعى من خلال الأنشطة الثقافية التي سنقوم بها لتسهيل حوار مفتوح قدر الإمكان بين العرب والرومانيين، مما يؤدي إلى معرفة "الأخر"، والتفاهم والتعايش المتبادلين في ظروف الازدهار المتبادل.

كجزء من هذه المهمة لتسهيل الحوار بين الثقافات، حيث يهدف المركز إلى القيام بأنشطة تهدف إلى مكافحة الافكار المغلوطة عن العالم العربي.

بهذا المعنى يهدف المركز الثقافي العربي في سيبيو إلى تعزيز الثقافة العربية الأصيلة وتفكيك التحيزات الثقافية. سوف نولي المزيد من الاهتمام لمكافحة الأفكار المسبقة والصور المغلوطة التي تولد القلق بشأن خطر الأسملة، وكذلك أولئك الأشخاص الذين يربطون مباشرة بين فكرة العرب والمسلمين والإرهابيين.

ومن الاساسيات المهمة للمركز محاربة خطاب الكراهية ضد العرب والمسلمين، بدافع من الأيديولوجيات القومية المتطرفة وكرهية الأجانب والتعصب الديني .. حيث اننا سنبدل جهودًا مضاعفة لزيادة درجة التسامح الثقافي المتبادل بين الأشخاص من مختلف الأعراق و الجنسيات والخلفيات الثقافية المتنوعة.

ستسعى جميع أنشطتنا بغض النظر عن طبيعتها وخصوصياتها إلى تسهيل الاندماج الاجتماعي والثقافي للمهاجرين من الدول العربية الى المجتمع الروماني بشكل عام والى المجتمع المحلي في سيبيو بشكل خاص. لا يعني التكامل الاجتماعي والثقافي والاقتصادي بأي حال من الأحوال التخلي عن الهوية الثقافية أو العرقية أو الدينية الخاصة بالمجتمعات العربية بل على العكس تمامًا نحن مقتنعون أننا نعيش في عالم متنوع وفي مدينة متعددة الثقافات حيث يمكن لكل مجتمع تنمية هويته وتقاليدته وعاداته وبنفس الوقت المساهمة في رفاهية المجتمع الذي يعيش فيه.

فريق المركز الثقافي العربي في سيبيو
ترجمة: محمود العزو

يظهر المركز الثقافي العربي في سيبيو في سياق عالم متحرك ، تحده من ناحية العولمة ونظام التنقل المكاني الخاص به، ومن ناحية أخرى الحرب والاضطهاد والمجاعة والفقر. لقد تضرر العالم العربي بشدة من الاضطرابات الاجتماعية والسياسية التي تسببت في زُلمات إنسانية حقيقية. ونتيجة لذلك، واجهت دول الاتحاد الأوروبي مشكلة في إدارة التدفق الهائل للاجئين والمهاجرين من دول الشرق الأوسط التي مزقتها الحرب والفقر.

على عكس الدول الأوروبية الأخرى مثل ألمانيا، حيث ان رومانيا لم تتأثر بموجات اللاجئين. ومع ذلك، فقد استقر في بلدنا أيضًا عدة آلاف من اللاجئين من الشرق الأوسط، بالإضافة إلى المهاجرين من الدول العربية الذين عاشوا بالفعل في رومانيا حتى قبل أزمة اللاجئين الأوروبية. في عام 2000 تم تسجيل 6138 طلب لجوء في رومانيا، مما يدل على أن هذه الظاهرة أخذت في الازدياد.

سيبيو ليست مركزًا للاجئين في رومانيا كما هو الحال في مدن أخرى ك (تيميشورا أو بوخارست أو شومكوتا ماري (مقاطعة ملاموريش). ولكنها عملت كمركز جامعي حيث ان كلية الطب جذبت الى سيبيو العديد من الطلاب العرب ، بعضهم بقي في المدينة لممارسة مهنتهم.

وعملت ايضاً كمركز أعمال حيث انها اجتذبت أيضًا رواد الأعمال العرب الذين أسسوا أعمالاً ناجحة في المدينة . لذلك يوجد في سيبيو والمناطق المحيطة بها عدد لا بأس به من السكان العرب. ومع ذلك، لا يمكن القول أنها تشكل أيضًا "مجتمعًا" عربيًا، بمعنى مجتمع من الأشخاص ذوي الاهتمامات والأنشطة المشتركة (اللغة ، والثقافة ، والفن ، إلخ).

من الأهداف التي من أجلها تم إنشاء المركز الثقافي العربي في سيبيو المساهمة في تطوير مجتمع عربي يجمع بين المهاجرين واللاجئين من دول الشرق الأوسط وشمال إفريقيا.

يهدف المركز إلى جمعهم مع بعضهم البعض من اجل مساعدتهم للانندماج مع المجتمع بشكل افضل و لسرع مما يسهل ايضاً على العرب المقيمين على تعرفهم على بعضهم

Mission and Purpose

The Arabic Cultural Center in Sibiu appears in the context of a dynamic and fast-moving world, determined on the one hand by globalization and a regime of spatial mobility specific to it, and on the other hand by war, persecution, famine, and poverty. The Arab world has been severely affected by social conflict and political upheavals that have caused real humanitarian crises. As a result, the Member States of the European Union have faced the problem of managing a huge influx of refugees and immigrants from war-torn and poverty-stricken Middle Eastern countries.

Unlike other European countries, such as Germany, for example, Romania has not been affected by waves of refugees. However, several thousand refugees from the Middle East have also settled in our country, in addition to immigrants from Arab countries who already lived in Romania before the European refugee crisis. In the year 2000 alone, 6,138 asylum applications were registered in Romania, which shows that the phenomenon is growing.

Sibiu is not a refugee center in Romania, as is the case with other cities in the country, such as Timișoara, Bucharest or Șomcuța Mare (Maramureș county). But as a university center where a Faculty of Medicine operates, Sibiu has attracted many Arab students, some of whom remain in the city to practice their profession. As a business center, Sibiu has also attracted Arab entrepreneurs, who have set up successful businesses. In Sibiu and its surroundings there is therefore an Arab population. However, it cannot be said that it also forms an Arab “community”, in the sense of a collective of people with common interests and activities (language, culture, art, etc.).

One of the purposes for which the Arabic Cultural Center in Sibiu was established is to contribute to the development of an Arab

community that will bring together immigrants/refugees from the countries of the Middle East and North Africa (MENA). The Center aims to provide them with a meeting place as well as to provide a platform for helping and care through which immigrants of Arab origin can develop relationships and get to know each other better.

Secondly, the Arabic Cultural Center in Sibiu embraces the mission of promoting intercultural communication. We will seek, through the cultural activities that we will carry out, to facilitate a dialogue as open as possible between Arabs and Romanians, leading to the knowledge of the “Other”, to mutual understanding and coexistence in conditions of mutual prosperity.

As part of this mission to facilitate intercultural dialogue, the Center aims to carry out activities aimed at fighting stereotypes about the Arab world. In this sense, the Arabic Cultural Center in Sibiu aims to promote the genuine Arab culture and to dismantle cultural prejudices. We will pay careful attention to combating prejudices and stereotypes that generate anxiety about the danger of Islamization, but also those which make direct associations between Arabs, Muslims, and terrorists.

All our activities, regardless of their nature and specificity, will seek to facilitate the socio-cultural integration of immigrants from Arab countries in the Romanian society in general and in the local community in Sibiu in particular. Socio-cultural and economic integration does not in any way mean abandoning the cultural, ethnic or religious identity specific to Arab societies. On the contrary, we are convinced that in a diversified world and in a multicultural city, each community can cultivate its own identity, traditions, and customs, while at the same time contributing to the well-being of the community in which it lives.

Delia Stefanel

Delia Stefanel este cadru didactic universitar și cercetător în domeniul migrației. Este doctor în Sociologie în cadrul Universității din București cu o teză despre modele culturale în comunicarea conflictuală. Pe plan didactic, a predat la universități din România, Germania și Grecia. În publicațiile sale, a cercetat cu precădere problematica migrației românilor în Grecia, inclusiv dificultățile adaptării acestora la societatea elenă, precum și tipare ale comunicării culturale. Este cofondatoarea European Social Impact Institute (<http://esi-institute.eu/>), o organizație bazată în România care își propune să ofere consultanță, cercetare și să deruleze activități menite să stimuleze schimbarea socială în cadrul comunităților.

Sunteți un cercetător al migrației internaționale. Cum ați ajuns să studiați migrația?

Preocuparea mea pentru studiul migrației vine din parcursul meu biografic. Am locuit zece ani în Grecia. Acolo, am început să fac primele cercetări în rândul migraților români, de primă generație, care locuiau în zona metropolitană elenă. La „Balkania Contemporană”, o societate culturală destinată românilor din Grecia și chiar grecilor care au trăit sau au avut ceva în comun cu România, am pus bazele unui laborator de sociologie a migrației, împreună cu Monica Săvulescu Voudouri, de la care am învățat cum se face o cercetare de teren în sfera migrației. Acolo, am cules date legate de adaptarea romanilor în Grecia, de etno-profesie, transnaționalism, de cine sunt, cum au venit în Grecia, (uneori clandestin), ce simt, ce fac, sau ce și-ar dori să facă românii din Ellada. Am cunoscut oameni deosebiți printre ei, cu povești de viață încărcate de emoție. Unii mi-au îngăduit să le înregistrez povestea și o duc mai departe, cu alții mai păstrez legătura și astăzi, împrăștiați prin diferite colțuri ale lumii, la a doua sau chiar a treia migrație.

Cum credeți că a fost gestionată criza refugiaților din 2015 la nivelul Uniunii Europene și în România?

Dacă ne uităm la statisticile oficiale (UNHCR), la fiecare două secunde o persoană este nevoită să migreze, din cauza conflictelor sau violenței. Fluxul mare de refugiați înspre țările europene a fost unul fără precedent, în ultimele decenii, care, pe de-o parte a generat haos, tensiune, frică, campusuri supra-aglomerate în țările de tranzit, dar pe de altă

parte, a dus la o sensibilizare a comunităților gazdă vizavi de celălalt diferit și la o ajustare a politicilor în materie de migrație și proceduri de solicitare de azil.

Cât de complicat este procesul de integrare a imigranților în România, în special al celor care provin din Orientul Mijlociu, care au o religie diferită?

Integrarea, prin însăși definiția ei, este un proces bidirecțional: presupune pe de-o parte, menținerea culturii migrantului/refugiatului, și pe de altă parte, păstrarea contactului cu membrii din societatea majoritară. Sunt necesare eforturi de ambele părți,

pentru a înlesni cunoașterea și acceptarea diversității culturale în comunitățile cu un background cultural eterogen, unde se încearcă o coabitare favorabilă pe un termen mai lung, în detrimentul marginalizării sau al asimilării.

De ce resurse credeți că au nevoie imigranții/refugiații pentru a se integra cu succes în societatea românească?

Capitalizarea resurselor necesare migrațiilor/refugiaților pentru o mai bună integrare depinde în mare măsură de statutul lor și de planurile lor de ședere. România rămâne o țară de tranzit pentru mulți dintre refugiați, care, fie sunt supuși reglementărilor internaționale (ex. Regulamentul de la Dublin), fie tranzitează România, folosind ruta Balcanică sau a Mării Negre, sau decid să se stabilească permanent aici. Resursele pot varia, de la resursele necesare în centrele de recepție, acoperirea nevoilor de bază, asistență medicală,

psihologică, legală, mediere culturală, până la resurse și programe de integrare educațională, pe piața muncii și în comunitate.

Ne puteți spune despre implicarea dumneavoastră civică, în proiecte care au legătură cu imigranții și refugiații?

De-a lungul anilor am participat la proiecte cu și pentru imigranți/refugiați. Însă experiența care m-a marcat cel mai mult, a fost o vizită de lucru, în centrele de refugiați, din insula Lesbos, Grecia. La momentul vizitei mele, în 2019, erau 13.000 rezidenți într-o capacitate de 3.000, doar în campusul din Moria. Refugiații erau într-o continuă stare de supraviețuire, în așteptarea soluționării cazuisticii lor. Personalul din centrele de recepție și din organizațiile active în campus încercau din răspuțeri să răspundă nevoilor nou-veniților, care erau cu totul diferite de ale noastre.

Ilustrație: Paul Blow

ديليا ستيفينيل

ديليا ستيفينيل أستاذة جامعية وباحثة في مجال الهجرة. وهي حاصلة على درجة الدكتوراه في علم الاجتماع من جامعة بوخارست مع أطروحة حول النماذج الثقافية في التواصل بين النزاعات. فيما يتعلق بالتعليم، قامت بالتدريس في جامعات في رومانيا وألمانيا واليونان. في أطروحتها، بحثت بشكل أساسي في قضية الهجرة الرومانية إلى اليونان، بما في ذلك صعوبات التكيف مع المجتمع اليوناني، وكذلك أنماط التواصل الثقافي. وهي المؤسس المشارك لمعهد التأثير الاجتماعي الأوروبي، وهي منظمة مقرها رومانيا تهدف إلى تقديم الاستشارات والبحث وتنفيذ الأنشطة المصممة لتحفيز التغيير الاجتماعي في المجتمعات.

ما مدى تعقيد عملية دمج المهاجرين في رومانيا، وخاصة من الشرق الأوسط، الذين لديهم دين مختلف؟

الاندماج، من حيث تعريفه ذاته، هو عملية ذات اتجاهين: فمن ناحية، فإنه ينطوي على الحفاظ على ثقافة المهاجر/اللاجئ، ومن ناحية أخرى، الحفاظ على الاتصال بأفراد مجتمع الأغلبية. هناك حاجة إلى بذل جهود على كلا الجانبين لتسهيل المعرفة وقبول التنوع الثقافي في المجتمعات ذات الخلفية الثقافية غير المتجانسة، حيث يتم السعي إلى التعايش الودي على المدى الطويل على حساب التهميش أو الاستيعاب.

أنتي باحثة الهجرة الدولية. من أين بدأت فكرة دراسة الهجرة؟

ينبع اهتمامي بدراسة الهجرة من مسيرتي الذاتية. عشت في اليونان عشر سنوات. هناك بدأت في إجراء أول بحث بين المهاجرين الرومانيين، من الجيل الأول، الذين عاشوا في منطقة العاصمة اليونانية. في "البلقان المعاصر"، وهو مجتمع ثقافي للرومانيين في اليونان وحتى اليونانيين الذين عاشوا أو كان لديهم شيء مشترك مع رومانيا، أنشأت مختبراً لعلم اجتماع الهجرة، جنباً إلى جنب مع مونيك سيفوليسكو فودوري، التي تعلمت منها كيفية إجراء بحث ميداني في مجال الهجرة. هناك قمنا بجمع البيانات المتعلقة بتكيف الرومانيين في اليونان، ومن هم، وكيف أتوا إلى اليونان (في بعض الأحيان بشكل عبيث)، وما يشعرون به، وماذا يفعلون، أو ما يفعله الرومانيون في إلادا. التقيت بأناس مميزين بينهم، مع قصص حياة مليئة بالعاطفة. سمح لي البعض بتسجيل قصتهم ومتابعتها بينما مازلت على اتصال مع آخرين حتى اليوم، منتشرين في أجزاء مختلفة من العالم، في الهجرة الثانية أو حتى الثالثة.

كيف برأيكي تمت إدرة أزمة اللاجئين لعام 2015 على مستوى الاتحاد الأوروبي ورومانيا؟

إذا نظرنا إلى الإحصاءات الرسمية (المفوضية السامية للأمم المتحدة لشؤون اللاجئين)، كل ثانيتين، يُجبر شخص على الهجرة بسبب الصراع أو العنف. كان التدفق الكبير للاجئين إلى الدول الأوروبية غير مسبوق في العقود الأخيرة، والذي أدى من ناحية إلى خلق حالة من الفوضى والتوتر والخوف واكتظاظ الجامعات في بلدان العبور، ولكن من ناحية أخرى، أدى إلى زيادة الوعي لدى المجتمعات المضيفة. مقابل الآخر وتعديل سياسات الهجرة وإجراءات اللجوء.

هل يمكن أن نخبرنا عن مشكلتك المدنية في المشاريع المتعلقة بالمهاجرين واللاجئين؟

على مر السنين شلكت في مشاريع مع ومن أجل المهاجرين/اللاجئين. لكن أكثر ما أدهشني هوزيرة عمل لمراكز اللاجئين في جزيرة ليسبوس باليونان. في وقت زيارتي، في عام 2019، كان هناك 13000 مقيم بسعة 3000، فقط في حرم موريا الجامعي. كان اللاجئون في حالة بقاء مستمرة في انتظار حل قضيتهم. كان الموظفون في مراكز الاستقبال والمنظمات النشطة في الحرم الجامعي يبذلون قصارى جهدهم لتلبية احتياجات الوافدين الجدد، التي كانت مختلفة تمامًا عن احتياجاتنا.

ترجمة: عبد عبارة

ما هي الموارد التي تعتقد أن المهاجرين / اللاجئين يحتاجون إليها للاندماج بنجاح في المجتمع الروماني؟

تعتمد رسملة الموارد اللازمة للمهاجرين / اللاجئين من أجل اندماج أفضل إلى حد كبير على وضعهم وخطط إقامتهم. تظل رومانيا بلد عبور للعديد من اللاجئين، الذين يخضعون إما للوائح الدولية (مثل لائحة دبلن)، أو يمرون عبر رومانيا، باستخدام طريق البلقان أو البحر الأسود، أو يقررون الاستقرار بشكل دائم هنا. يمكن أن تتنوع الموارد، من الموارد اللازمة في مراكز الاستقبال، وتغطية الاحتياجات الأساسية، والمساعدة الطبية والنفسية والقانونية، والوساطة الثقافية، إلى موارد وبرامج التكامل التربوي، في سوق العمل وفي المجتمع.

Delia Stefanel

Delia Stefanel is an academic and researcher in the field of migration studies. She holds a PhD in Sociology from the University of Bucharest with a thesis on the cultural models in conflictual communication. She has taught at universities from Romanian, Germany, and Greece. In her publications, she researches primarily the topic of Romanians' migrants in Greece, including their difficulties in adapting to the Greek society, as well as patterns of cultural communication. She is the co-founder of the European Social Impact Institute (<http://esi-institute.eu/>), an organization based in Romania which aims to provide consultancy, engage in research and to conduct activities meant to stimulate social change in communities in need.

You are an international migration researcher. How did you come to study migration?

My concern for the study of migration comes from my biographical background. I lived in Greece for ten years. There, I started to do the first research among the Romanian migrants, of the first generation, who lived in the Greek metropolitan area. At "Contemporary Balkans", a cultural society for Romanians in Greece and even for Greeks who lived or had something in common with Romania, I set up a laboratory of sociology of migration, together with Monica Săvulescu Voudouri, from whom I learned how field research is done in the study of migration. There, we collected data related to the adaptation of Romanians in Greece, ethnic jobs, transnationalism, who they are, how they came to Greece (sometimes clandestinely), what they feel, what they do, or what Romanians would like to do in Greece. I have met special people among them, with life stories full of emotion. Some of them allowed me to record their stories and carry them on, with others I still keep in touch today, scattered in different parts of the world, on the second or even third migration.

How do you think the 2015 refugee crisis was managed in the European Union and in Romania?

If we look at official statistics (UNHCR), every two seconds a person is forced to migrate due to conflict or violence. The large influx of refugees to European countries has been unprecedented in recent decades, which on the one hand has generated chaos, tension, fear, overcrowded campuses in transit countries, but on the other

hand, has led to a raising awareness of the host communities towards each other and to an adjustment of migration policies and asylum procedures.

How complicated is the process of integrating immigrants in Romania, especially those from the Middle East, who have a different religion?

Integration, by its very definition, is a two-way process: on the one hand, it involves maintaining the culture of the migrant/refugee, and on the other hand, maintaining contact with members of the majority society. Efforts are needed on both sides

to facilitate knowledge and the acceptance of cultural diversity in communities with a heterogeneous cultural background, where a longer-term favorable cohabitation is sought, to the detriment of marginalization or assimilation.

What resources do you think immigrants/refugees need to successfully integrate into Romanian society?

The capitalization of the resources needed for the migrants/refugees to better integrate depends to a large extent on their status and residence plans. Romania remains a transit country for many refugees, who are either subject to international regulations (e.g., the Dublin Regulation), or transit through Romania, using the Balkan or Black Sea route, or decide to settle permanently here. The resources can vary from the necessary resources in the reception centers, covering the basic needs, medical, psychological

legal assistance, cultural mediation, to resources and educational integration programs, on the labor market and in the community.

Can you tell us about your civic involvement in projects related to immigrants and refugees?

Over the years I have participated in projects with and for immigrants/refugees. But the experience that struck me the most was a working visit to the refugee centers on the island of Lesbos, Greece. At the time of my visit, in 2019, there were 13.000 residents in a capacity of 3.000, only on the Moria campus. The refugees were in a continuous state of survival, waiting for their case to be resolved. The staff at the reception centers and the organizations active on campus were trying their best to meet the needs of the newcomers, which were completely different from ours.

Translated by **Fawzia G. Rehejeh**

Illustration: Paul Blow

Creația lui Dan Perjovschi

Dan Perjovschi este un artist și intelectual român născut la Sibiu, recunoscut pe plan internațional. Lucrările sale sunt instantaneu recognoscibile și constituie o formă puternică de sociologie vizuală care problematizează aspectele politice și culturale ale lumii contemporane. Lucrările sale au fost expuse într-unele dintre cele mai cunoscute muzee de artă contemporană din lume, precum Museum of Modern Art (MoMA) din New York, Tate Modern din Londra, Museo d'Arte Contemporanea di Roma (MACRO) sau Kunsthalle Basel. Locuiește în Sibiu și este implicat în viața socio-culturală a orașului, unde din 2010 redactează „**Ziarul Orizontal**”, unul dintre cele mai inovative proiecte de artă în spațiul public.

تصميم الفنان دان بروجوفسكي

دان بروجوفسكي فنان ومفكر روماني مشهور عالميًا ولد في سيبيو. يمكن التعرف على أعماله الأيقونية على الفور وتعرف أعماله على أنها شكلاً قوياً من أشكال علم الاجتماع المرئي الذي يثير إشكالية القضايا السياسية والجوانب الثقافية للعالم المعاصر. تم عرض أعماله في بعض أشهر متاحف الفن المعاصر في العالم، مثل متحف الفن الحديث في نيويورك ومتحف تيت مدرن في لندن، ومتحف الفن المعاصر في روما وكونستاهلي بلزل. يعيش في سيبيو ويشارك في الحياة الاجتماعية والثقافية للمدينة، حيث قام منذ عام 2010 بتحرير "الجريدة الأفقية"، وهي واحدة من أكثر مشاريع الفن العام إبداعًا.

Dan Perjovschi's creation

Sursă foto: Turnul Statului

Dan Perjovschi is a world-renowned Romanian artist and intellectual born in Sibiu. His iconic works are immediately recognizable and constitute a powerful form of visual sociology which problematize the political issues and cultural aspects of the contemporary world. His works have been displayed in some of the most famous museums of contemporary art in the world, such as the Museum of Modern Art (MoMA) from New York, Tate Modern from London, Museo d'Arte Contemporanea di Roma (MACRO), and Kunsthalle Basel. He lives in Sibiu and is involved in the social and cultural life of the city, where from 2010 he edits the **"Horizontal Newspaper"**, one of the most innovative projects of public art.

Anatolie Coșciug

Anatolie Coșciug este cadru didactic universitar la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu și cercetător în domeniul migrației la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. Este în curs de finalizare a studiilor doctorale urmate în cadrul Universității din Bielefeld (Germania), cu o teză despre migrație, antreprenariat și transformarea societății românești sub efectul acestor fenomene. A fost și este implicat în proiecte de cercetare centrate pe emigrația românilor în străinătate cât și pe imigrația străinilor în România. În 2019, a coordonat cercetarea finalizată cu publicarea lucrării *Indexul integrării imigranților* în România.

Sunteți un cercetător al migrației internaționale. Cum ați ajuns să studiați migrația?

A fost un cumul de factori, atât personali cât și contextuali, care au stat la baza acestei alegeri. La nivel personal, sunt și am fost imigrant, am locuit perioade mai lungi sau mai scurte de timp în mai multe țări și am crescut și m-am format în medii în care migrația era omniprezentă și considerată un fenomen foarte important. A studia migrația a fost modalitatea mea de a oferi ceva în schimb comunităților în care am crescut și m-am format.

Dincolo de factorii care țin de sfera personală, cred că fac parte dintr-o generație de cercetători care a beneficiat din plin de faptul că

migrația a devenit o temă tot mai importantă în România și a primit din ce în ce mai multă atenție dinspre societatea civilă, sfera academică sau cea a politicilor publice. De exemplu, în ultimul deceniu au fost demarate mai multe proiecte de cercetare care au avut ca temă migrația la care am putut contribui și eu și care și-au lăsat amprenta asupra mea. Nu în ultimul rând, am putut beneficia de faptul că România este portretizată drept una dintre cele mai importante țări de emigrație din Europa și numeroase studii internaționale includ și o componentă care se referă la migrații români. Astfel, am putut participa în câteva proiecte de cercetare internaționale care erau interesate și de contextul românesc care la rândul lor și-au lăsat amprenta asupra mea.

Cât de provocator, intelectual și emoțional, este să lucrezi cu refugiați?

Este foarte complicat, aș spune chiar că pentru mine este una dintre cele mai dificile provocări cu care m-am întâlnit până acum din câteva motive. În primul rând, este o temă care polarizează foarte mult, mai mult decât alte subiecte. De exemplu, rezultatele sondajelor făcute de noi arată că există un grup care este total împotriva ideii de a primi refugiați și un grup cam la fel de numeros care este total pentru primirea refugiaților, iar între cele două extreme nu prea se poziționează multă lume.

Această polarizare vine cu o serie de probleme, de exemplu faptul că este greu să ajungem la un consens în aceste condiții dar și faptul că eu și colegii mei cu care am lucrat pe această temă am primit numeroase amenințări directe la adresa integrității noastre fizice și intelectuale/academice, atât dinspre tabăra pro cât și dinspre tabăra contra. O altă provocare cu care mă confrunt atât eu cât și colegii mei în studiile despre refugiați este de a face

cercetare care să fie cât mai mult posibil relevantă pentru instituțiile publice și formularea politicilor publice. Este o presiune pe care nu o resimțim la fel de tare în studiile pe alte teme pe care am lucrat și care poate veni cu o serie de costuri ascunse, ca de exemplu tendința de a lucra cu categoriile, definițiile sau temele considerate importante de către instituțiile publice.

Cum credeți că a fost gestionată criza refugiaților din 2015 la nivelul Uniunii Europene și în România?

Este greu de dat un răspuns de genul „bine” sau „rău” – au fost multe aspecte pozitive și mai puțin pozitive. Eram în acea perioadă în Germania și cred că motto-ul folosit de nemți „*wir schaffen das*” (vom reuși) reprezintă destul de bine modul în care a fost gestionat fluxul de refugiați la nivelul UE – exista multă deschidere și entuziasm la început care în timp s-a metamorfozat în scepticism, voturi pentru partide anti-migrație, Brexit și alte fenomene similare.

În comparație cu alte țări din regiune, România a fost un exemplu în general pozitiv privind felul în care a gestionat fluxul de solicitanți de protecție internațională. De exemplu, a fost printre primele țări din regiune care a acceptat așa numitul sistem de cote, participă la un proiect pilot cu centrul de tranzit de la Timișoara și în general populația a fost deschisă să intervină și să susțină procesul de integrare al refugiaților.

Cât de complicat este procesul de integrare a imigranților în România, în special al celor care provin din Orientul Mijlociu, care au o religie diferită?

Înainte de a oferi un răspuns aș face o remarcă – nu există în literatura de specialitate o definiție clară despre ce înseamnă și cum ar trebui să măsurăm integrarea imigranților. Acest lucru este oarecum neașteptat dacă ne gândim că se fac studii pe această temă de mai bine de un secol. Situația este și mai puțin clară în România unde puține studii au abordat această temă și chiar mai puține au putut oferi o direcție validată și ancorată empiric în acest sens.

Rezultatele cercetărilor noastre ne arată că, în medie, gradul de integrare al imigranților în România este mediu spre ridicat dar anumite grupuri de imigranți par a se integra mai bine și mai repede decât alții. De exemplu, imigranții care vin din

contexte similare României sau care cunosc limba română (de exemplu imigranții din Republica Moldova) au parte de o integrare mai rapidă și mai ușoară. Dar, vestea bună este că diferențele de integrare dintre grupuri par a se estompa în timp. De exemplu, după ce locuiesc în România mai mult de cinci ani, atât imigranții care vin din țări similare României cât și cei care vin din țări diferite ajung la niveluri similare de integrare.

Trebuie subliniat de asemenea că integrarea este un proces la care participă mai mulți actori, nu doar imigranții. De exemplu, este important ca imigranții să „fie lăsați” sau chiar ajutați să se integreze de către societatea de destinație. Deși în general opinia publică este pro-migrație și pro-integrare chiar și atunci când întrebăm specific despre grupuri față de care de obicei există o anumită reticență (de exemplu refugiați sau imigranți care au o religie diferită), ce observăm noi în studiile noastre este faptul că anumite grupuri de imigranți sunt „ajutate” mai mult în procesul de integrare. De exemplu imigranții cu studii superioare, cei care au un partener român sau cei care locuiesc în orașele mari sau în zonele în care imigrația este mai prezentă par a fi susținuți mai mult și astfel pentru ei procesul este mai puțin complicat.

Pe lângă imigranți și populația generală, instituțiile publice joacă de asemenea un rol foarte important în acest proces de integrare. Rezultatele cercetărilor noastre indică faptul că cele mai multe instituții publice nu sunt conștiente și nici pregătite de acest rol. Cu toate acestea, observăm în ultimii ani semnale încurajatoare în acest sens, cu tot mai multe instituții publice de la nivel local, regional și central care devin mai implicate.

De ce resurse credeți că au nevoie imigranții/refugiații pentru a se integra cu succes în societatea românească?

Integrarea imigranților este un proces care reflectă fidel societatea în care are loc. Cu alte cuvinte, dacă instituțiile publice nu sunt obișnuite să ofere servicii de calitate și populația are un nivel de încredere scăzut, acest lucru o să se răsfrângă și asupra felului în care se pot integra și imigranții. Pe lângă suportul din partea instituțiilor publice și deschidere din partea populației generale, aș mai adăuga aici și o legislație prielnică, care nu restrânge anumite drepturi (de exemplu dreptul de a alege și de a fi ales, dreptul de a deține funcții publice, dreptul de a face parte din sindicate, etc.).

O altă resursă importantă la care nu au acces imigranții pentru a se integra cu succes în societatea românească – acces la fonduri publice. De exemplu în cercetările noastre am întrebat toate primăriile reședință de județ și primăria municipiului București dacă pun la dispoziție comunităților de imigranți fonduri publice pentru diverse activități și am constat că nu există astfel de programe.

Ne puteți spune despre implicarea dumneavoastră civică, în proiecte care au legătură cu imigranții și refugiații?

În prezent coordonez un proiect de cercetare mai amplu pe această temă, un proiect al cărui scop este de a crea un observator al imigrației și integrării în România. Cu alte cuvinte, ne propunem să derulăm cercetări anuale care să ne permită să avem o viziune longitudinală asupra fenomenului. Până acum am reușit să facem acest lucru pentru ultimii patru ani, sperăm să obținem finanțare să facem acest lucru și pentru anii care urmează. Acest proiect este unul extrem de important pentru contextul românesc pentru că este una dintre puținele inițiative care culege date

empirice despre acest fenomen direct de la imigranți și refugiați iar aceste date colectate sunt triangulate cu date culese de la instituții publice și de la populația generală.

Dincolo de acest demers, am fost implicat în publicarea unor articole și cărți științifice pe această temă. Unele dintre aceste studii sunt folosite de diverse instituții publice și organizații internaționale care activează în România sau în regiune pentru a avea o mai bună înțelegere a fenomenului în România și în fundamentarea unor politici publice.

Nu în ultimul rând, ori de câte ori am ocazia particip la cursuri, conferințe, workshop-uri, simpozioane dar și emisiuni televizate sau apariții în mass-media în care încerc să aduc în discuție acest fenomen și să contracarez unele stereotipuri și informații false care circulă despre imigranți și refugiați în România.

Cum vedeți lucrurile în Sibiu, respectiv în alte orașe din România (de ex: Cluj-Napoca), în privința acestor aspecte?

Este important să menționăm aici că nici Sibiul nici Clujul nu sunt centre importante care să atragă comunități mari de refugiați în ciuda vieții economice, culturale și educaționale vibrante dar și a comunităților relativ mari de imigranți care locuiesc acolo. De exemplu, din cei peste zece mii de cetățeni străini care locuiau în județul Cluj în 2020 (a doua cea mai mare comunitate după București-Ilfov), doar aproximativ 100 erau beneficiari de protecție internațională iar în județul Sibiu nu erau înregistrați beneficiari de protecție internațională printre cei aproape 3.250 de cetățeni străini.

În studiile noastre am încercat să comparăm atitudinile pro sau anti imigrație și la nivel de regiuni/orașe și am putut observa, oarecum contrar așteptărilor noastre, că acele zone care au comunități mai mari de imigranți tind să aibă de asemenea și atitudini mai pro-migrație dar și instituții publice mai deschise în sprijinirea integrării imigranților. Cu alte cuvinte, cu cât este mai mare comunitatea de refugiați de exemplu, cu atât mai mare este sprijinul oferit în vederea integrării grupului respectiv.

Aș mai adăuga și faptul că Clujul este un caz interesant în domeniul integrării prin aceea că dezvoltă pentru prima dată în România o strategie de integrare a cetățenilor străini care cel mai probabil o să fie implementată de anul acesta.

Sursă foto: Fitacoid.com

أناتولي كوتشج

أناتولي كوتشج هو مدرس جامعي في جامعة "الوسيان بلاجا" في سيبو وباحث في مجال الهجرة في جامعة "بابش بوويو" في كلوج ناوكا. وهو بصدد إكمال دراسات الدكتوراه في جامعة بيليفيلد (ألمانيا)، بأطروحة حول الهجرة وريادة الأعمال وتحول المجتمع الروماني تحت تأثير هذه الظواهر. لقد كان ولا يزال يشارك في مشاريع بحثية تركز على هجرة الرومانيين إلى الخرج وكذلك على هجرة الأجانب إلى رومانيا. في عام 2019، نسق البحث المكتمل بنشر فهرس العمل لإدماج المهاجرين في رومانيا.

أنت باحث الهجرة الدولية. كيف بدأت فكرة دراسة الهجرة؟

كان مزيجًا من العوامل، الشخصية والسياقية على حد سواء، التي شكلت أساس هذا الاختيار. على المستوى الشخصي، أنا ومازلت مهاجرًا، لقد عشت لفترات طويلة وقصيرة من الوقت في العديد من البلدان وترعوت وتدرت في بيئات كانت الهجرة فيها منتشرة في كل مكان وتعتبر ظاهرة مهمة للغاية. كانت دراسة الهجرة هي طريقي في تقديم شيء ما مقابل المجتمعات التي نشأت فيها وتدرت فيها. إلى جانب العوامل المتعلقة بالمجال الشخصي، أعتقد أنني جزء من جيل من الباحثين الذين استفادوا بشكل كامل من حقيقة أن الهجرة أصبحت موضوعًا مهمًا بشكل متزايد في رومانيا وحظيت باهتمام متزايد من المجتمع المدني. أو

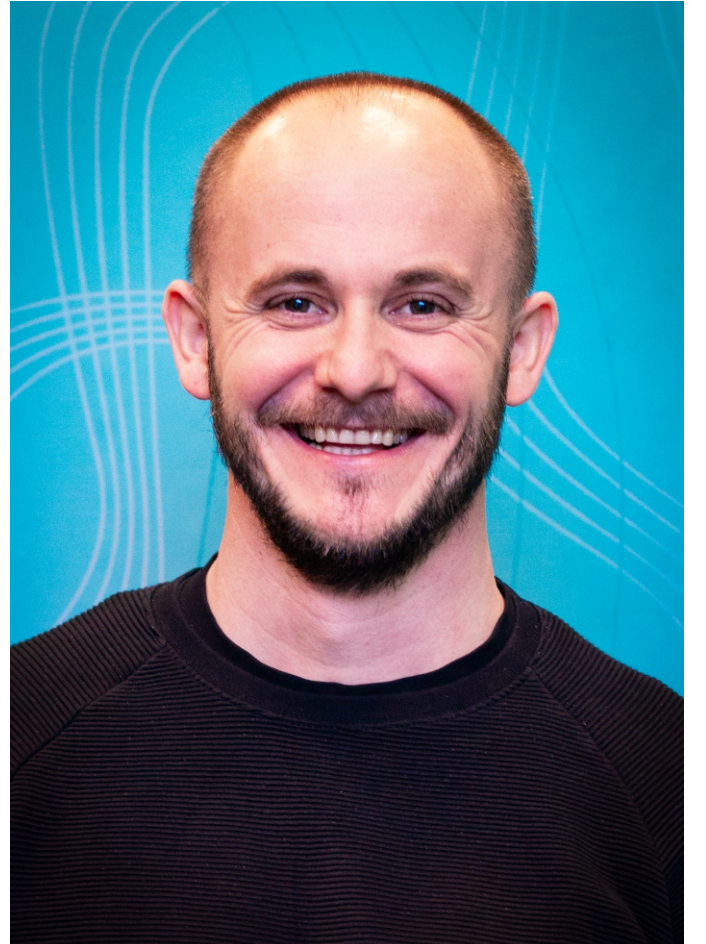
السياسة العامة. على سبيل المثال، في العقد الماضي، تم إطلاق العديد من المشاريع البحثية التي كان موضوعها الهجرة، والتي يمكنني أيضًا المساهمة فيها والتي تركز بصماتها علي. أخيرًا وليس آخرًا، تمكنا من الاستفادة من حقيقة أن رومانيا تُصوّر كواحدة من أهم دول الهجرة في أوروبا، كما تضمنت العديد من الدراسات الدولية أيضًا مكونًا يشير إلى المهاجرين الرومانيين. وهكذا، تمكنت من المشاركة في العديد من المشاريع البحثية الدولية التي كانت مهمة أيضًا بالسياق الروماني، والتي بدورها تركز بصماتها علي.

ما مدى صعوبة العمل مع اللاجئين، فكريًا وعاطفيًا؟

إنه أمر معقد للغاية، بل أود أن أقول إنه بالنسبة لي أحد أصعب التحديات التي واجهتها حتى الآن لعدة أسباب. في بداية الأمر، إنه موضوع محفز، أكثر من الموضوعات الأخرى. على سبيل المثال، تُظهر نتائج استطلاعاتنا أن هناك مجموعة تعارض تمامًا فكرة استقبال اللاجئين ومجموعة عديدة مع استقبال اللاجئين ولا يوجد الكثير من الأشخاص في وضع كبير بين الطرفين. يأتي هذا الاهتمام مع عدد من المشاكل، على سبيل المثال حقيقة أنه من الصعب الوصول إلى توافق في هذه الظروف ولكن أيضًا حقيقة أنني وزملائي الذين عملت معهم في هذا الموضوع قد تلقيت العديد من التهديدات المبلشرة لسلامتنا الجسدية والفكرية / أكاديمية، سواء من المعسكر المؤيد أو من المعسكر المعارض. التحدي الآخر الذي أواجهه أنا وزملائي في دراسات اللاجئين هو إجراء أبحاث ذات صلة بقدر الإمكان بالمؤسسات العامة. إنه ضغط لا نشعر به بنفس القوة في الدراسات حول الموضوعات الأخرى التي عملنا عليها ويمكن أن يأتي مع عدد من التكاليف الخفية، مثل الميل للعمل مع الفئات أو التعريفات أو الموضوعات التي تعتبرها المؤسسات العامة مهمة.

كيف برأيك تمت إدارة أزمة اللاجئين لعام 2015 في الاتحاد الأوروبي ورومانيا؟

من الصعب إعطاء إجابة مثل "جيد" أو "سيئ" - كان هناك العديد من الجوانب الإيجابية والأقل إيجابية. كنت في ألمانيا في ذلك الوقت وأعتقد أن الشعار الذي استخدمه الألمان "وير شافن داس" (سننجح) جيد جدًا في كيفية إدارة تدفق اللاجئين

لرومانيا أو الذين يتكلمون اللغة الرومانية (على سبيل المثال المهاجرين من جمهورية مولدوفا) لديهم اندماج أسرع وأسهل. لكن الخبر السار هو أن الاختلافات في التكامل بين المجموعات تتلاشى بمرور الوقت. على سبيل المثال، بعد العيش في رومانيا لأكثر من 5 سنوات، يصل كل من المهاجرين القادمين من دول مشابهة لرومانيا وأولئك القادمين من بلدان مختلفة إلى مستويات مماثلة من الاندماج.

يجب أيضًا التأكيد على أن الاندماج هو عملية يشارك فيها العديد من الجهات الفاعلة، وليس المهاجرين فقط. على سبيل المثال، من المهم أن يتم "استبعاد" المهاجرين أو حتى مساعدتهم على الاندماج من قبل مجتمع الوجهة. على الرغم من أن الرأي العام مؤيد للهجرة والاندماج بشكل عام حتى عندما نسأل على وجه التحديد عن المجموعات التي عادة ما يكون هناك بعض التردد (مثل اللاجئين أو المهاجرين الذين لديهم دين مختلف)، ما نلاحظه في دراساتنا هو حقيقة أن مجموعات معينة من المهاجرين يتم "مساعدتهم" أكثر في عملية الاندماج. على سبيل المثال، يبدو أن المهاجرين الحاصلين على تعليم عالٍ، أو أولئك الذين لديهم شريك روماني أو أولئك الذين يعيشون في المدن الكبيرة أو في المناطق التي تتواجد فيها الهجرة أكثر، يحصلون على دعم أكبر، وبالتالي فإن العملية أقل تعقيدًا بالنسبة لهم.

ما هي الموارد التي تعتقد أن المهاجرين / اللاجئين يحتاجون إليها للاندماج بنجاح في المجتمع الروماني؟

اندماج المهاجرين هو عملية تعكس بأمانة المجتمع الذي

على مستوى الاتحاد الأوروبي - كان هناك الكثير من الانفتاح والحماس في البداية، تحول مع الوقت إلى شك، وتصويت للأحزاب المناهضة للهجرة، وخروج بريطانيا من الاتحاد الأوروبي، وظواهر أخرى مماثلة.

بالمقارنة مع البلدان الأخرى في المنطقة، كانت رومانيا مثالًا إيجابيًا بشكل عام على كيفية إدارتها لتدفق المتقدمين للحصول على الحماية الدولية. على سبيل المثال، كانت من بين البلدان الأولى في المنطقة التي قبلت ما يسمى بنظام الحصص، والمشكلة في مشروع تجريبي مع مركز العبور في تيميشوارا، وبشكل عام كان السكان منفتحين لدعم عملية اندماج اللاجئين.

ما مدى تعقيد عملية دمج المهاجرين في رومانيا، وخاصة من الشرق الأوسط، الذين لديهم دين مختلف؟

قبل إعطاء إجابة، أود أن أبدي ملاحظة - لا يوجد تعريف واضح في الدراسات المتخصصة حول ما يعنيه وكيف ينبغي لنا قياس اندماج المهاجرين. هذا غير متوقع إلى حد ما إذا اعتبرنا أن الدراسات أجريت حول هذا الموضوع لأكثر من قرن. بل إن الوضع أقل وضوحًا في رومانيا حيث تناولت دراسات قليلة هذه المسألة، وتمكن عدد أقل من ذلك من تقديم اتجاه تم التحقق منه ومثبت تجريبيًا في هذا الصدد.

تظهر نتائج بحثنا أن درجة اندماج المهاجرين في رومانيا، في المتوسط، من متوسطة إلى عالية، ولكن يبدو أن بعض مجموعات المهاجرين تندمج بشكل أفضل ولأسرع من غيرها. على سبيل المثال، المهاجرون الذين يأتون من سياقات مشابهة

رومانيا وفي دعم السياسات العامة. أخيراً وليس آخراً، كلما سنحت لي الفرصة، أشارك في دورات ومؤتمرات وورش عمل وندوات وأيضاً في البرامج التلفزيونية أو الظهور الإعلامي الذي أحاول فيه وضع هذه الظاهرة موضع التساؤل والتصدي لبعض الصور النمطية والمعلومات الخاطئة التي يتم تداولها عن المهاجرين واللاجئين في رومانيا.

كيف ترى الوضع في سيبو، على التوالي في مدن أخرى في رومانيا (على سبيل المثال: كلوج نابوكا)، فيما يتعلق بهذه الجوانب؟

من المهم أن نذكر هنا أنه لا سيبو ولا كلوج مراكز مهمة تجذب مجتمعات كبيرة من اللاجئين على الرغم من الحياة الاقتصادية والثقافية والتعليمية النابضة بالحياة ولكن أيضاً مجتمعات المهاجرين الكبيرة نسبياً التي تعيش هناك. على سبيل المثال، من بين أكثر من 10000 مواطن أجنبي يعيشون في مقاطعة كلوج في عام 2020 (ثاني أكبر مجتمع بعد بوخارست-إلغوف)، كان حوالي 100 فقط من المستفيدين من الحماية الدولية ولم يتم تسجيل أي مستفيدين من الحماية الدولية في مقاطعة سيبو. 3250 من الرعايا الأجانب.

حاولنا في دراستنا مقارنة المواقف المؤيدة أو المناهضة للهجرة على مستوى المناطق / المدن ويمكننا أن نلاحظ، على عكس توقعاتنا إلى حد ما، أن تلك المناطق التي بها مجتمعات مهاجرين أكبر تميل أيضاً إلى تبني مواقف أكثر مؤيدة للهجرة. أيضاً المزيد من المؤسسات العامة المفتوحة لدعم اندماج المهاجرين. وبعبارة أخرى، كلما زاد عدد مجتمع اللاجئين، على سبيل المثال، زاد الدعم المقدم لإدماج تلك المجموعة.

ترجمة: فوزية رهيحة

يحدث فيه. بعبارة أخرى، إذا لم تكن المؤسسات العامة معتادة على تقديم خدمات عالية الجودة وكان مستوى ثقة السكان منخفضاً، فسيؤثر ذلك أيضاً على الطريقة التي يمكن للمهاجرين الاندماج بها. بالإضافة إلى دعم المؤسسات العامة والانفتاح من عامة السكان، أود أن أضيف هنا أيضاً تشريعاً ملائماً لا يقيد حقوقاً معينة (على سبيل المثال، الحق في التصويت والترشح، والحق في تقلد المناصب العامة، و الحق في أن تكون جزءاً من النقابات العمالية، وما إلى ذلك). مورد مهم آخر لا يستطيع المهاجرون الوصول إليه من أجل الاندماج بنجاح في المجتمع الروماني - الوصول إلى الأموال العامة. على سبيل المثال، في بحثنا، سألنا جميع مجالس بلدية مقاعد المقاطعة ومجلس مدينة بوخارست عما إذا كانوا يوفرون الأموال العامة لمجتمعات المهاجرين لأنشطة مختلفة ووجدنا أنه لا توجد مثل هذه البرامج.

هل يمكن أن نخبرنا عن مثل كتك المدنية في المشاريع المتعلقة بالمهاجرين واللاجئين؟

أقوم حالياً بتنسيق مشروع بحثي أكبر حول هذا الموضوع، وهو مشروع هدفه إنشاء مرصد للهجرة والاندماج في رومانيا. بعبارة أخرى، نهدف إلى إجراء بحث سنوي يسمح لنا بالحصول على دراسة طولية للظاهرة. لقد تمكنا حتى الآن من القيام بذلك على مدى السنوات الأربع الماضية، ونأمل في الحصول على تمويل للقيام بذلك لسنوات قادمة. هذا المشروع مهم للغاية بالنسبة للسياق الروماني لأنه أحد المبادرات القليلة التي تجمع البيانات التجريبية حول هذه الظاهرة مباشرة من المهاجرين واللاجئين وهذه البيانات المجمعة يتم تجميعها مع البيانات التي تم جمعها من المؤسسات العامة وعامة السكان. إلى جانب هذا النهج، شركت في نشر مقالات وكتب علمية حول هذا الموضوع. يتم استخدام بعض هذه الدراسات من قبل العديد من المؤسسات العامة والمنظمات الدولية العاملة في رومانيا أو في المنطقة للحصول على فهم أفضل للظاهرة في

Anatolie Coșciug

Anatolie Coșciug teaches at the Lucian Blaga University of Sibiu and is a researcher in the field of migration at the Babeș-Bolyai University from Cluj-Napoca. He is currently a PhD Candidate at the University of Bielefeld (Germany), with a thesis on migration, entrepreneurship, and the transformation of Romanian society under the effect of these phenomena. He was and continues to be involved in research projects focused on Romanians' emigration abroad as well as on foreigners' immigration to Romania. In 2019, he coordinated the research whose outcome consisted in the publication titled *The Integration Index of Immigrants in Romania*.

[You are an international migration researcher. How did you come to study migration?](#)

It was a combination of factors, both personal and contextual, that formed the basis of this choice. On a personal level, I am and have been an immigrant, I have lived for longer or shorter periods of time in several countries, and I grew up and trained in environments where migration was ubiquitous and considered a very important phenomenon. Studying migration was my way of giving something in return to the communities in which I grew up and trained.

Beyond the factors related to the personal sphere, I believe that I am part of a generation of

researchers who have fully benefited from the fact that migration has become an increasingly important topic in Romania and has received increasingly more attention from the civil society, academic world, and public policy. For example, in the last decade, several research projects have been launched that are focused on migration, to which I could also contribute, and which have left their mark on me. Last but not least, I was able to benefit from the fact that Romania is portrayed as one of the most important countries of emigration in Europe and numerous international studies also include a component that refers to Romanian migrants. Thus, I was able to participate in several international research projects that were also interested in the Romanian context, which in turn left their mark on me.

[How challenging, intellectually and emotionally, is it to work with refugees?](#)

It is very complicated, I would even say that for me it is one of the most challenging issues I have encountered so far for several reasons. First, it is a topic that is very polarizing, more so than other topics. For example, the results of our surveys show that there is one group of people that is totally against the idea of receiving refugees and another group about the same size that is totally in favor of receiving refugees and not many people position themselves between the two extremes.

This polarization comes with several problems, for example the fact that it is difficult to reach a consensus in these conditions, but also the fact that me and my colleagues with whom I worked on this topic have received numerous direct threats to our physical and intellectual/academic integrity, from both the pro- and against-migration camps. Another challenge that both me and my colleagues face in researching the refugee/migration issue

consists of doing research that is as relevant as possible to public institutions and for developing public policy. It is a pressure that it is not felt as strongly in studies on other topics that we have worked on and that can come with a few hidden costs, such as the tendency to work with the categories, definitions and topics considered important by the public institutions.

[How do you think the 2015 refugee crisis was managed in the European Union and in Romania?](#)

It is difficult to give a “good” or “bad” answer – there were many positive and less positive aspects. I was in Germany at that time, and I remember that the motto used by the Germans, “*wir schaffen das*” (we will succeed) represents quite well how the flow of refugees was managed at the European Union level – there was a lot of openness and enthusiasm at the beginning which in time has transformed into skepticism, votes for anti-migration parties, Brexit and other similar phenomena.

Compared to other countries in the region, Romania has been a generally positive example of how it has managed the flow of applicants for international protection. For example, it was among the first countries in the region to accept the so-called quota system, participate in a pilot project with a transit center in Timișoara, and in general the population was open to intervene and support the integration process of refugees.

[How complicated is the process of integrating immigrants in Romania, especially those from the Middle East, who have a different religion?](#)

Before giving an answer, I would like to make a remark – there is no clear definition in the academic scholarship about what it means and how we should measure the integration of immigrants. This is somewhat unexpected if we consider that studies have been conducted on this topic for more than a century. The situation is even less clear in Romania, where few studies have addressed this topic and even fewer have been able to point out a validated and empirically anchored direction in this regard.

The results of our research show that, on average, the degree of immigrants' integration in Romania is medium to high, but some groups of immigrants seem to integrate better and faster than others. For example, immigrants who come from contexts

similar to Romania or who know the Romanian language (for example immigrants from the Republic of Moldova) have a faster and smoother integration. But the good news is that the differences in integration between groups seem to be fading over time. For example, after living in Romania for more than five years, immigrants coming from both countries like Romania and different countries reach similar levels of integration.

It should also be emphasized that integration is a process involving many actors, not just immigrants. For example, it is important for immigrants to be “allowed”, or even helped, to integrate by the destination society. Although public opinion is generally pro-migration and pro-integration even when we specifically ask about groups to which there is usually some reluctance (e.g., refugees or immigrants who have a different religion), what we observe in our studies is that certain groups of immigrants are “helped” more in the integration process. For example, immigrants with higher education, those who have a Romanian partner or those who live in major cities or in areas where immigration is more present seem to be more supported and thus for them the process is less complicated.

In addition to immigrants and the general population, public institutions also play a very important role in this integration process. The results of our research indicate that most public institutions are not aware of, nor prepared, for this role. However, in recent years we have seen encouraging signs in this regard, with increasingly more public institutions at the local, regional and central levels becoming more involved.

[What resources do you think immigrants/refugees need to successfully integrate into Romanian society?](#)

Immigrant integration is a process that faithfully reflects the society in which it takes place. In other words, if public institutions are not used to providing quality services and the population has a low level of trust, this will also affect the way in which immigrants can integrate. In addition to the support of public institutions and openness from the general population, I would also add here a favorable legislation, which does not restrict certain rights (for example, the right to vote and be elected, the right to hold public office, the right to be a member of trade unions, etc.).

Another important resource that immigrants do not have access to in order to successfully integrate into Romanian society – access to public funds. For example, in our research we asked all the county seat town halls and the Bucharest town hall if they make public funds available to the immigrant communities for various activities and we found that there are no such programs.

[Can you tell us about your civic involvement in projects related to immigrants and refugees?](#)

I am currently coordinating a larger research project on this topic, a project whose goal is to create an observatory of immigration and integration in Romania. In other words, we aim to conduct annual research that allows us to have a longitudinal view of the phenomenon. So far, we have managed to do this for the last four years, and we hope to get funding to do this for the years to come. This project is extremely important for the Romanian context because it is one of the few initiatives that collect empirical data about this phenomenon directly from immigrants and refugees, and these collected data

are triangulated with data collected from the public institutions and the general population.

Besides this research, I was involved in the publication of articles and scientific books on this topic. Some of these studies are used by various public institutions and international organizations operating in Romania or in the region to have a better understanding of the phenomenon in Romania and in substantiating public policies.

Finally, whenever I have the opportunity I participate to courses, conferences, workshops, symposia but also TV shows or media appearances in which I try to bring this phenomenon into question and counter some stereotypes and false information that circulates about immigrants and refugees in Romania.

[How do you see things in Sibiu, respectively in other cities in Romania \(e.g., Cluj-Napoca\), regarding these aspects?](#)

It is important to mention here that neither Sibiu nor Cluj are important centers that attract large refugee communities despite the vibrant economic, cultural and educational life but also the relatively large immigrant communities that live there. For example, of the more than 10.000 foreign citizens living in the Cluj county in 2020 (the second largest community after Bucharest-Ilfov), only about 100 were beneficiaries of international protection and no beneficiaries of international protection were registered in Sibiu county among the nearly 3.250 foreign nationals.

In our studies we have tried to compare pro or anti-immigration attitudes at the level of regions/cities, and we could observe, somewhat contrary to our expectations, that those areas that have larger immigrant communities also tend to have more pro-migration attitudes, but also, more open public institutions in support of immigrant integration. In other words, the larger the refugee community, the greater the support provided for the integration of that group.

I would also add that Cluj is an interesting case in the field of integration because it is developing for the first time in Romania an integration strategy for foreign citizens that will most likely be implemented this year.

Translated by **Fawzia G. Rehejeh**

Fairuz

„Ambasadoarea arabilor la stele”

Sursă foto: VOGUE Arabia

Vocea ei răsună pe străzile orașelor din Orientul Mijlociu, inundând spațiul fiecărei taverne, restaurant și gospodărie. Ecourile cântecelor sale se răspândesc o dată cu răsăritul soarelui, iar undulațiile vocii ei se amestecă cu aromele îmbietoare de cafea proaspăt prăjită. Muzica ei nu este întreruptă decât de chemările periodice ale muezinului la rugăciune. Pentru arabi – fie că vorbim de gospodării private, fie de restaurante și locuri publice – muzica lui Fairuz, pentru că despre ea este vorba, este un ritual matinal de fiecare zi.

În toate țările arabe, Fairuz este considerată ca fiind „ambasadoarea noastră la stele”. Aceasta este însă doar unul dintre numeroasele ei supranume. Pentru libanezi – țara de naștere și de care aparține – Fairuz este „sufletul Libanului” și un simbol național. Însă fiecare arab, indiferent de țara sa de origine, se regăsește într-o formă sau alta în muzica lui Fairuz, cu care a crescut în copilărie, și în ritmurile căreia s-a maturizat în viața adultă.

Fairuz (pe numele său oficial Nouhad Wadie' Haddad) este cântăreața libaneză care prin muzica ei a devenit simbolul cultural al arabilor. S-a născut în 1934, iar din 1952 (încă de la vârsta de 18 ani), s-a făcut remarcată pe scena muzicii arabe. De atunci încolo, reputația ei artistică și prestigiul său cultural nu au încetat să crească. Cantitativ, Fairuz a înregistrat în decursul carierei sale peste 1,500 de melodii. A lansat peste 80 de albume care s-au vândut în peste 150 milioane de copii.

Însă aceste cifre și recorduri cantitative nu

spun nimic despre calitatea muzicii pe care o cântă. Muzica ei este poezie pe note, o muzică metaforică, în care sunt cântate cele mai intense trăiri și sentimente umane: de la iubire și fericire, până la suferință și moarte. Melodiile ei acoperă tot spectrul de emoții omenești, de la euforia îndrăgostirii până la durerea pierderii și îndolierii.

Lumea occidentală a „descoperit-o” pe Fairuz în contextul tragic al dezastrului din portul din Beirut. Explozia declanșată la data de 4 august 2020 a distrus întregul port și o parte însemnată din centrul istoric al Beirutului. În termeni umani, 218 oameni și-au pierdut viața, iar alții 7,000 au suferit răni, în timp ce peste 300,000 au rămas fără locuințe. Atunci când președintele Franței, Emmanuel Macron, a vizitat Libanul la câteva zile după explozia distrugătoare, acesta și-a început vizita întâlnind-o pe nimeni alta decât pe Fairuz, în reședința acesteia de lângă Beirut.

Președintele Franței a ales să se întâlnească mai întâi cu Fairuz și nu cu omologul său, președintele Libanului, nici cu prim-ministrul țării. Gestul său poate fi explicat prin faptul că spre deosebire de liderii politici, ale căror interese divid societatea libaneză, Fairuz este unul dintre puținele simboluri ale unității și speranței, într-o țară multi-confesională care a trecut printr-un sângeros război civil. Într-adevăr, Fairuz este mai mult decât un artist excepțional: este chiar mai mult decât sufletul Libanului. Ea este vocea tradiției și identității arabe.

Autor: **Fawzia G. Rehejeh**

فيلروز

سفيرتنا الى النجوم

كلماتها تنقل أعمق المشاعر الإنسانية: من الحب والسعادة إلى المعاناة والموت. تغطي موسيقاها مجموعة كاملة من المشاعر الإنسانية، بدءًا من نشوة الوقوع في الحب وصولاً إلى ألم الفقد والحزن.

العالم الغربي "اكتشف" فيروز في السياق المأساوي لكثرة مرفأ بيروت. دمر الانفجار الذي حدث في الرابع من آب (أغسطس) 2020 الميناء بأكمله بالإضافة إلى جزء مهم من مركز بيروت التاريخي. من الناحية البشرية، فقد 218 شخصًا حياتهم، وأصيب 7000 آخرون، في حين ظل أكثر من 300000 بلا مأوى. عندما زار رئيس فرنسا، إيمانويل ماكرون، لبنان في أعقاب الكارثة، بدأ زيارته الرسمية بقاء فيروز، في مقر إقامتها بالقرب من بيروت.

يختار الرئيس الفرنسي لقاء فيروز أولاً بدلاً من زيارة نظيره الرسمي، أي رئيس لبنان، أورئيس وزراء البلاد. يمكن تفسير لفتته من خلال حقيقة أنه، على عكس القادة السياسيين، الذين تقسم مصالحهم المجتمع اللبناني، فإن فيروز هي واحدة من الرموز القليلة للوحدة والأمل في بلد متعدد الأديان مزقته حرب أهلية دامية. في الثمانينيات. فيروز أكثر بكثير من مجرد فنانة استثنائية: إنها أكثر من روح لبنان. هي صوت التقاليد العربية والهوية.

بقلم: فوزية رهيجه

يملاً صوتها شولع المدن في جميع أنحاء الشرق الأوسط، ويغمر مساحة من كل حانة ومطعم ومَنْزل. انتشرت أصداً أغانيها مع شروق الشمس، وامتزجت تموجات صوتها مع الروائح الجذابة للقهوة المحمصّة. تنقطع موسيقاها فقط من خلال نداءات المؤذن الدورية للصلاة. - في المنازل والمطاعم والأماكن العامة - تعتبر أغاني فيروز (الأنها هي التي نتحدث عنها) من الطقوس الصباحية اليومية بالنسبة للعرب.

في كل بلد عربي تعتبر فيروز "سفيرة النجوم". لكن هذه ليست سوى واحدة من الأسماء الفنية. بالنسبة للبنانيين، لبنان بلد ولادتها وانتمائها، فيروز تمثل "روح لبنان". وروح لكل شخص عربي، بغض النظر عن موطنه الأصلي، كل عربي يجد نفسه هائماً بطريقة أو أخرى في أغاني فيروز، التي نشأ معها في طفولته وأصبح بالغا على ايّاق اغانيها.

فيروز (باسمها الرسمي نهاد وديع حداد) هي المطربة اللبنانية التي أصبحت من خلال موسيقاها الرمز الثقافي للشعب العربي. ولدت في عام 1934، ظهرت على الساحة الموسيقية العربية في عام 1952 (سن 18 عامًا). منذ ذلك الحين، لم تتوقف سمعتها الفنية ومكانتها الثقافية على الازدهار. من الناحية الكمية، سجلت فيروز خلال مسيرتها المهنية أكثر من 1500 أغنية. أصدرت أكثر من 80 ألبومًا تم بيعها في أكثر من 150 مليون نسخة.

لكن كل هذه الأرقام والتسجيلات الكمية تفشل في التعبير عن جودة موسيقاها. أغانيها شعر موسيقي، موسيقاها مجازية،

Fairuz

Arabic people's "ambassador to the heavens"

Photo source: Shababek Radio

Her voice fills the streets of cities throughout the Middle East, flooding the space of every tavern, restaurant, and household. The echoes of her songs spread with the sunrise, and the soundwaves of her voice blend with the enticing scents of freshly roasted coffee. Her music is interrupted only by the muezzin's periodic calls to prayer. For Arabic people – in households, restaurants, and public places – Fairuz's music (because it is she who we are talking about) is an everyday morning ritual.

In every Arab country, Fairuz is considered "our ambassador to the heavens". But this is only one of her many cognomens. For the Lebanese – Lebanon being her country of birth and belonging – Fairuz represents the "soul of Lebanon". However, every Arab, irrespective of her country of origin, finds herself one way or another in Fairuz's music, with which s/he grew up during her/his childhood and in whose melodic rhythms s/he became an adult.

Fairuz (on her official name, Nouhad Wadie' Haddad) is the Lebanese singer who has become, through her music, the cultural symbol of Arabic people. She was born in 1934, but already in 1952 (at the age of 18 years old) she made herself visible on the Arabic musical scene. Ever since, her artistic reputation and cultural prestige have never ceased growing. In quantitative terms, Fairuz recorded during her career over 1,500 songs. She released more than 80 albums, which were sold in over 150 million copies.

But all these numbers and quantitative records fail to express the quality of her music. Her songs are musical poetry, her music is metaphorical, her words convey the most intense human feelings: from love and happiness to suffering and death. Her music covers the full spectrum of human emotions, ranging from the euphoria of falling in love all the way to the pain of loss and mourning.

The Western world "discovered" Fairuz in the tragical context of the Beirut port disaster. The explosion detonated on the 4th of August 2020 destroyed the entire port as well as an important part of Beirut's historical center. In human terms, 218 people lost their lives, and other 7,000 suffered injuries, while over 300,000 remained homeless. When the President of France, Emmanuel Macron, visited Lebanon in the aftermath of the catastrophe, he started his state visit by meeting none other than Fairuz, in her residence near Beirut.

The French President chose to meet first with Fairuz as opposed to visiting his official counterpart, that is Lebanon's president, or the country's prime-minister. His gesture can be accounted for by the fact that, in contrast to political leaders, whose interests divide the Lebanese society, Fairuz is one of the few symbols of unity and hope in a pluri-religious country that was ripped apart by a bloody civil war in the 1980s. Indeed, Fairuz is much more than an exceptional artist: she is even more than Lebanon's soul. She is the voice of Arabic tradition and identity.

Translated and written by **Fawzia G. Rehejeh**

Maroc:

Între vis și realitate!

Încă de pe vremea copilăriei, când mă uitam împreună cu bunica la „Clona” – povestea unei iubiri interzise între un brazilian și o fată de origine musulmană – am fost puternic impresionată de Medina din Fez. Acela a fost momentul în care un vis, de a străbate aceleași străduțe ca și protagoniștii, a început să-și facă loc în imaginația mea.

După mult timp de gândire, și de călătorit exclusiv prin continentul european, în 2019 m-am înarmat cu curaj și mi-am rezervat un loc pentru un circuit în Maroc.

Maroc, oficial Regatul Maroc, este acea țară din nordul Africii, situată între Marea Mediterană și Oceanul Atlantic, al cărui teritoriu aproape că se atinge cu peninsula Iberică la Strâmtoarea Gibraltar. Marocul oferă o diversitate și o cromatică deosebite, pornind de la faimoșii Munți Atlas până la cunoscutele dune ale deșertului Sahara, dar cuprinzând totodată și alte peisaje epice precum câmpii, cascade și orașe antice.

În Fez, fosta capitală a Marocului, putem regăsi obiective turistice precum **Palatul Regal din Fez**, reședința regelui Mohamed al IV-lea (1859–1873), unde se pot observa de îndeaproape însemnele puterii monarhice, și **Universitatea Quaraouiyin**, fondată în anul 859. Știați că este cea mai veche din lume? Mai prestigioasa Universitate Al-Azhar din Cairo, stâlpul teologiei islamice sunnite, a fost înființată un secol mai târziu, în 970. Iar prima universitate europeană a luat naștere la Bologna abia în 1088 (Alma Mater Studiorum).

Punctul de interes al zilei, cel puțin pentru mine, a fost incursiunea în Medina din Fez, locul în care vă spuneam că visam să ajung de mică. În arabă, medina înseamnă oraș, însă în contextul marocan de astăzi prin acest termen se face referire la centrul istoric înconjurat de ziduri al orașelor din nordul Africii. Această datează undeva din secolul al IX-lea, fiind cea mai mare și cea mai veche din nordul Africii, și tocmai datorită importanței sale istorice și culturale a fost inclusă în Patrimoniul Unesco, încă din 1981.

Pe străduțele întortocheate și labirintice ale medinei, se poate găsi absolut orice: „munți” de condimente, *hammam*-uri (băi publice), leacuri și machiaje naturale în vechile farmacii berbere, vopsitorii, ateliere de meșteșuguri tradiționale. La atelierele de ceramică, am descoperit cum se fac celebrele vase de lut pentru *tajine* (un preparat tradițional marocan), mâna lui Fatima precum și multe alte obiecte meșteșugărești; la cele de țesut, am aflat secretul eșarfelor și covoarelor țesute tradițional și am avut ocazia să ne învăluim eșarfele în zeci de moduri precum berberii. Renumita **Tabacărie Chouara** ne-a oferit prilejul de a cunoaște misterul uneia dintre cele mai vechi tradiții din Maroc, vopsitul pieilor. Totuși, fiți avertizați că mirosul este destul de puternic! Pentru a-l mai îmblânzi, localnicii vor încerca să vă ofere mentă în mod „gratuit”.

O altă zi a început cu o priveliște hipnotizantă asupra orașului Chefchaouen, denumit și „perla albastră a Marocului”. Chefchaouen se evidențiază prin faptul că toate clădirile sunt vopsite în albastru.

Pun pariu că, odată ajunși acolo, o să realizați că nici nu știați că există atâtea nuanțe de albastru!

Și dacă te întrebi cumva care este motivul, nimeni nu știe cu certitudine asta. Unii presupun că este o culoare care alungă țânțarii; alții, mai spirituali, că simbolizează cerul sau apa; iar alții, mai pragmatici, spun că a fost pur și simplu pentru a atrage turiști. Probabil că nici nu mai contează, pentru că prin nuanțele sale, orașul radiază un farmec aparte și este cel mai „instagramabil” loc din Maroc!

În drum spre Essaouira, am oprit la o cooperativă de femei, unde se face argan, în mod manual. Arganul reprezintă una dintre principalele surse de export pentru Maroc, deși în prezent existența arborilor de argan este periclitată de o populație crescută de caprine, care împiedică creșterea lor urcând și mâncând frunzele și fructele. Essaouira, probabil cel mai relaxat oraș din Maroc, este situat pe coasta Atlanticului, motiv pentru care reprezintă un punct de interes pentru surferi din lumea întreagă. Vântul aici este omniprezent!

De asemenea, ai ocazia aici de a mânca pește proaspăt, scos direct din ocean. Dacă totuși nu ești fan pește și fructe de mare, poți degusta celebrele tajine, mâncarea prin excelență a marocanilor, o tocăniță caldă, cu un amestec de carne fragedă, legume și condiment.

Casablanca este considerată capitala economică a Marocului, chiar dacă capitala politică este Rabat. Aici se poate vizita a doua cea mai mare moschee din lume, după cea de la Mecca, o adevărată minune arhitecturală. Moscheea, a cărei construcție a fost vast criticată de anumite sectoare ale societății datorită costurilor ridicate, are 30 000 m², și a fost construită în decursul a opt ani, de către 10 000 de persoane ce au lucrat la ea neîntrerupt. A fost inaugurată în 1993, având o capacitate atât de mare încât se pot ruga aici 100 000 de oameni simultan, 25 000 în interior, iar aproximativ 80 000 la esplanada exterioară.

Desigur că o călătorie în Maroc nu se poate încheia fără o plimbare la apus pe cămilă, prin imensitatea deșertului Sahara. Seara am făcut un foc mare de tabără și s-a stat la povești și la dans până spre miezul nopții, având și o priveriște plăcută înspre cerul înstelat. Două lucruri trebuie să știți despre deșert: noaptea acolo este foarte răcoroasă, așa că vă recomand haine groase, și oricât ați încerca, o să vă pricopsiți cu nisip pe tot corpul, pe haine, și în încălțăminte!

Ultima zi am petrecut-o în Marrakesh, sau „Orașul Roșu”, denumire care îi vine de la casele din lut, care se păstrează și în prezent în forma inițială. Am pornit dis de dimineață spre Grădinile Majorelle, care se întind pe o suprafață de 9 000 m² și unde putem găsi sute de exemplare botanice exotice din toate colțurile îndepărtate ale lumii. Acest loc a fost construit timp de 40 de ani de către artistul francez Jacques Majorelle, iar în 1980 a fost achiziționat de către celebrul designer Yves Saint Laurent, pentru a-l salva de la distrugerea lui pe mâna dezvoltatorilor hotelieri.

Vizita obligatorie aici este celebrul Souk Djemaa el Fna. Nu ai văzut Marrakesh-ul, dacă nu ai

trecut pe aici! Seara, Djemaa el Fna este însuflețită cu muzică spectacole cu animale, o mulțime de oameni și arome infinite. Aici vei găsi dresori de șerpi, de maimuțe, acrobați și mulți alți artiști stradali. Dacă ești femeie trebuie neapărat să încerci un tatuaj cu henna, dar încearcă să ai grijă, pentru că aici oamenii sunt foarte insistenți. Eu însămi am fost abordată de o femeie marocană pentru un tatuaj și am ajuns astfel să mă pierd de grup. Acum mi se pare o întâmplare amuzantă, dar recunosc că pe atunci mi-a fost puțin teamă, deoarece după mai bine de o oră de umblat prin piață, încă nu găsisem pe nimeni din grupul meu, deci fii mereu pregătit să te pierzi prin Maroc.

Maroc are multe alte lucruri de oferit; din păcate, nu am reușit să le redau pe toate în acest articol, însă aș vrea să mai menționez pe scurt, situl arheologic de la Volubilis, Ait Ben Haddou, sat aflat pe lista Patrimoniului Unesco, unde s-a filmat o parte din Games of Thrones, studiourile de film Atlas din Ouzarzate, Gorges du Dades, un peisaj muntos, care ne aduce aminte de Transfăgărășanul românesc.

Maroc nu a fost destinația la care mă așteptam, dar asta cu siguranță pentru că nu m-am documentat îndeajuns înainte de călătorie. Pentru mine, a fost un loc al contrastelor: contrast de mirosuri îmbietoare și respingătoare, de curățenie și mizerie, de nou și vechi, de siguranță și teamă, în funcție de locurile prin care treceam. În definitiv, un contrast între bogăție și sărăcie, dar totodată un adevărat carnaval al simțurilor, care face din Maroc o țară care merită vizitată, cel puțin o dată în viață.

Retrospectiv, după ce m-am trezit din amețeala de mirosuri și culori, pot spune că experiența mea marocană m-a determinat să ies din zona mea de confort. Am făcut-o călătorind cu oameni necunoscuți, alături de care am ajuns să descopăr și să cunosc o altă cultură, motiv pentru care pentru mine a fost o aventură absolut necesară și binevenită. Visurile devin realitate!

Autor: **Raluca Deac**

المغرب:

بين الحلم والواقع

منذ أن كنت طفلة ، عندما شاهدت مسلسل "كلونا" مع جدتي - قصة عشق ممنوع بين يرزيلي وفتاة من أصل مسلم - تأثرت بشدة بمدينة فاس. كانت تلك هي اللحظة التي بدأ فيها الحلم، في مخيلتي بعبور نفس الشولوع مثل أبطال الرواية. بعد فترة طويلة من التفكير ، والسفر حصرًا عبر القلعة الأوروبية، في عام 2019 تسلحت بالشجاعة وحجزت مكانًا للسفر في المغرب.

رسميًا المغرب تسمى المملكة المغربية ، وهي الدولة الواقعة في شمال إفريقيا ، الواقعة بين البحر الأبيض المتوسط والمحيط الأطلسي ، والتي تلامس أراضيها شبه الجزيرة الأيبيرية عند مضيق جبل طارق. يقدم المغرب تنوعًا ولونًا خاصًا، بدءًا من جبال الأطلس الشهيرة إلى الكثبان الرملية الشهيرة في الصحراء الكبرى ، بما في ذلك المناظر الطبيعية الملحمية مثل السهول والشلالات والمدن القديمة.

في فاس، العاصمة السابقة للمغرب، يمكننا أن نجد المعالم السياحية كالقصر الملكي في فاس، مقر إقامة الملك محمد الرابع (1859-1873)، حيث يمكنك أن ترى عن كثب علامات القوة الملكية، وجامعة القرويين، تأسست عام 859. هل تعلم أنها الأقدم في العالم؟ ، بعد قرن من الزمان، تأسست جامعة الأزهر وهي الأكثر شهرة في القاهرة، عماد الدين الإسلامي السني في عام 970. ولقد نشأت أول جامعة أوروبية في بولونيا عام 1088 فقط (ألمامتر ستوديووروم).

بالنسبة لي، كانت نقطة الاهتمام هي مدينة فاس، المكان الذي ذكرت سابقًا أنني حلمت بالوصول إلى هناك عندما كنت طفلة. مدينة فاس تعني في اللغة العربية المدينة، ولكن في السياق المغربي اليوم، يشير هذا المصطلح إلى المركز التاريخي المحاط بأسوار المدن في شمال إفريقيا. يعود تاريخه إلى القرن التاسع، كونه الأكبر والأقدم في شمال إفريقيا، وبسبب أهميته التاريخية والثقافية تم إدراجه في تراث اليونسكو منذ عام 1981.

في شولوع المدينة المتعرجة كالمناهة ، يمكنك أن تجد أي شيء على الإطلاق: "جبال" من التوابل ، والحمامات (الحمامات العامة) ، والعلاجات الطبيعية والمكياج في الصيدليات البربرية القديمة، والرسمين، وورش الحرف التقليدية. اكتشفت في ورش صناعة الفخار كيفية صنع الأواني الفخارية الشهيرة للطاجين (طبق مغربي تقليدي) ويد فاطمة والعديد من الحرف اليدوية الأخرى. في النسيج، تعلمنا الأوشحة والسجاد المنسوج تقليديًا وأتيحت لنا الفرصة لف الأوشحة بعشرات الطرق مثل البربري. ولقد أعطتنا المدبغة الفرصة لمعرفة سر واحدة من أقدم التقاليد في المغرب، وهي لوحة الجلود ومع ذلك، سيحاول السكان المحليون تقديم النعناع "مجانًا"، لتحذرينا من أن

الرائحة قوية جدًا ولتخفيفها. بدأ يوم آخر بإطلالة ساحرة على مدينة شفشاون، والتي تسمى أيضًا "لؤلؤة المغرب الزرقاء". تبرز مدينة شفشاون من خلال المباني مطلية باللون الأزرق. أراهن أنه بمجرد وصولك إلى هناك ، ستدرك أنك لم تكن تعلم حتى أن هناك الكثير من درجات اللون الأزرق!

وإذا كنت تتساءل عن السبب، فلا أحد يعرف على وجه اليقين. يفترض البعض أنه لون يطرد البعوض. والبعض الآخر أكثر روحية من أنه يرمز إلى السماء أو الماء. وآخرون، أكثر براغماتية، يقولون إن الهدف هو ببساطة جذب السياح. ربما لم يعد الأمر مهمًا بعد الآن، لأنه من خلال الفروق الدقيقة، تشع المدينة بسحر خاص وهي المكان الأكثر "تصويرًا إنستغراميًا" في المغرب!

في الطريق إلى الصويرة، توقفت عند تعاونية نسائية، حيث يُصنع الرغان يدويًا. يعتبر زيت الرغان أحد المصادر الرئيسية للتصدير في المغرب، على الرغم من أن وجود أشجار الرغان في الوقت الحالي مهدد بالانقراض من قبل عدد كبير من الماعز، مما يمنع نموها عن طريق التسلق وأكل الأوراق والثمار. الصويرة، ربما هي المدينة الأكثر استرخاءً في المغرب، تقع على ساحل المحيط الأطلسي، وهذا هو السبب في أنها نقطة اهتمام لرياضة ركوب الامواج "الركمجة" من جميع أنحاء العالم. هنا تهب الرياح باستمرار!

لديك فرصة هنا لتناول الأسماك الطازجة مبلشرة من المحيط. إذا لم تكن من محبي الأسماك والمأكولات البحرية، يمكنك تذوق الطاجين الشهي، الطعام المغربي المثالي، الحساء الساخن مع مزيج من اللحوم الطرية والخضروات والبهلات. تعتبر الدار البيضاء العاصمة الاقتصادية للمغرب، حتى لو كانت العاصمة السياسية الرباط. هنا يمكنك زيارة ثاني أكبر مسجد في العالم، بعد مسجد مكة، وهو أعجوبة معمارية حقيقية. المسجد الذي تعرض بنائه لانتقادات واسعة من قبل قطاعات معينة من المجتمع بسبب ارتفاع تكاليفه، تبلغ مساحته 30 ألف متر مربع، وقد تم بناؤه على مدار ثمانية سنوات من قبل 10 آلاف شخص عملوا فيه دون انقطاع. تم افتتاحه في عام 1993، بسعة كبيرة بحيث يمكن لـ 100,000 شخص أن يصلوا هنا في وقت واحد، و 25,000 في الداخل وحوالي 80,000 في الساحة الخارجية. بالطبع، لا يمكن أن تنتهي الرحلة إلى المغرب دون السير في الغرب على الجمال، عبر اتساع الصحراء الكبرى. في المساء، أشعلنا نلًا كبيرة في المخيم وجلسنا نحكي القصص وورقصنا حتى منتصف الليل، مع منظر جميل للسماء المرصعة بالنجوم. شينان عليك أن تعرف عن الصحراء: الليل بارد جدًا، لذا أوصي بالملابس السمكية، وبغض النظر عن مدى صعوبة المحاولة، ستغطي بالرمال في جميع أنحاء جسمك، على ملابسك، وفي حذائك!

قضيت اليوم الأخير في مراكش، أو "المدينة الحمراء"، وهو اسم مشتق من البيوت الطينية، والتي لا تزال في شكلها الأصلي.

نطلقنا في الصباح الباكر إلى حدائق ماجوريل، التي تغطي مساحة ٩٠٠٠ متر مربع حيث يمكننا العثور على مئات العينات النباتية الغربية من جميع أنحاء العالم. تم بناء هذا المكان لمدة ٤٠ عامًا من قبل الفنان الفرنسي جاك ماجوريل، وفي عام ١٩٨٠ تم شراؤه من قبل المصمم الشهير إيف سان لوران، لإنقاذه من الدمار على أيدي مطوري الفنادق. يجب أن تزور هنا سوق جامع الفنا الشهير. ان لم تزور السوق فانت لم تزور مراكش! في المساء، ينبض سوق جامع الفنا بالموسيقى وعروض الحيوانات والكثير من الناس والروائح التي لا تنتهي. ستجد هنا مدربي الثعابين والقرود والألعاب البهلوانية والعديد من فناني الشوارع الآخرين. إذا كنت امرأة، فعليك تجربة وشم الحنة، لكن حاولي توخي الحذر، لأن الناس هنا مصريين جدًا. اقتربت مني امرأة مغربية للحصول على وشم وانتهى بي الأمر باني تهت عن المجموعة. الآن تبدو وكأنها قصة مضحكة، لكنني أعترف أنني كنت خائفة بعض الشيء في ذلك الوقت، لأنه بعد أكثر من ساعة من المشي في السوق، لم أجد أي شخص من مجموعتي، لذلك كن دائمًا مستعدًا للضياع في المغرب.

المغرب لديه أشياء أخرى كثيرة لنراها. لسوء الحظ، لم أتمكن من ذكرهم في هذا المقال، لكن أود أن أذكر بإيجاز موقع ويلي الأثري، أيت بن حدو، وهي قرية على قائمة التراث العالمي لليونسكو، حيث تم تصوير جزء من المسلسل الشهير "صراع العروش". واستوديوهات أفلام أطلس في أوزارزات، جورج دو دادس، منظر طبيعي جبلي، يذكرنا بالترانسفاغراش الرومانية.

لم يكن المغرب الوجهة التي كنت أتوقعها، لكن هذا بالتأكيد لأنني لم ابحت أكثر عن المغرب. بالنسبة لي، كان مكانًا للتناقضات: تناقض بين الروائح المغربية والبغضة، والنظافة والقدارة، والجديد والقديم، والأمان والخوف، اعتمادًا على الأماكن التي مررت بها. باختصار، هناك تباين بين الغنى والفقر، ولكنه أيضًا كرنفال حقيقي للحواس، مما يجعل المغرب بلدًا يستحق الزيارة، مرة واحدة على الأقل في العمر. بعد الاستيقاظ من دوار الروائح والألوان، أستطيع أن أقول إن تجربتي المغربية جعلتني أخرج من منطقة الأمان الخاصة بي. من خلال السفر مع أشخاص مجهولين، جئت معهم لاكتشاف ثقافة أخرى والتعرف عليها، وهذا هو السبب في أنها كانت بالنسبة لي مغامرة ضرورية ومرحة للغاية. وبذلك نرى أن الأحلام تتحقق!

بقلم: رالوكا دياك
ترجمة: فوزية رهيحة

Morocco:

between dreams and reality

Ever since I was a child, when I used to watch “Clone” with my grandmother – the story of a forbidden love between a Brazilian man and a Muslim woman – I have been strongly impressed by the Medina of Fez. That was the moment when a dream, that of walking the same streets as the protagonists of the movie, began to flourish in my imagination.

After a long time of thinking about it, and a long time of traveling exclusively through the European continent, in 2019 I armed myself with courage and reserved a place for a circuit in Morocco.

Morocco, officially the Kingdom of Morocco, is that country in North Africa, located between the Mediterranean Sea and the Atlantic Ocean, whose territory almost touches the Iberian Peninsula at the Strait of Gibraltar. Morocco offers a special diversity and colorfulness, starting from the popular Atlas Mountains to the well-known dunes of the Sahara Desert, but also encompassing other epic landscapes such as plains, waterfalls and ancient cities.

In Fez, the former capital of Morocco, we can find tourist attractions such as the **Royal Palace in Fez**, the residence of King Muhammad IV (1859–1873), where you can see closely the signs of monarchical power, and **Quaraouiyin University**, founded in 859. Did you know that it is the oldest university in the world? The more prestigious Al-Azhar University in Cairo, the pillar of Sunni Islamic theology, was founded a century later, in 970. And the first European university was born in Bologna only in 1088 (Alma Mater Studiorum).

The point of interest of the day, at least for me, was the incursion into the Medina of Fez, the place where, as I said before, I dreamt of visiting since I was a child. In Arabic, medina means city, but in today's Moroccan context this term refers to the historic center surrounded by the walls of cities in Northern Africa. It dates from somewhere in the ninth century, being the largest and oldest in North Africa, and precisely because of its historical and cultural importance has been included in the Unesco Heritage list since 1981.

Wandering the winding and labyrinthic streets of the medina, you can find absolutely anything: “mountains” of spices, *hammams* (public baths), medicines and natural makeup in the old Berber pharmacies, tanneries, traditional craft workshops. At the pottery workshops, we discovered how the famous clay pots for *tajine* (a traditional Moroccan dish), Fatima’s hand, as well as many other handicrafts are produced; at the weaving workshops, we learnt the secret of traditionally woven scarves and rugs, and we had the opportunity to wrap our scarves in dozens of ways, just like the Berbers do. The famous Chouara Tannery gave us the opportunity to get to know the mystery of one of the oldest traditions in Morocco, the process of dyeing leather. However, be warned that the smell is quite strong! To tame it, the locals will try to offer you mint “for free”.

Another day began with a mesmerizing view of the city of Chefchaouen, also called the “blue pearl of Morocco”. Chefchaouen is known for the fact that all the buildings are painted blue. I bet once you get

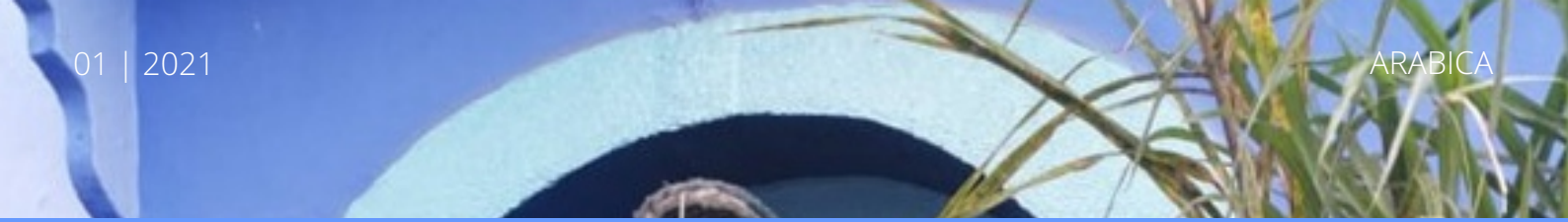
there, you’ll realize you didn’t even know that there were so many shades of blue!

And if you are wondering what’s the reason for this, no one knows for sure. Some assume it is a color that repels mosquitoes; others, more spiritual, that it symbolizes the sky or the water; and others, more pragmatic, say it was simply to attract tourists. It probably doesn’t even matter anymore, because through its nuances, the city radiates a special charm and is the most “Instagrammable” place in Morocco!

On our way to Essaouira, we made a stop at a women’s cooperative, where argan oil is made by hand. Argan oil is one of the main sources of export for Morocco, although nowadays the existence of argan trees is endangered by a large population of goats, which prevents their growth by climbing and eating the leaves and fruits. Essaouira, probably the most relaxed city in Morocco, is located on the Atlantic coast, which is why it is a point of interest for surfers around the world. The wind here is ubiquitous!

Here you will also have the opportunity to eat

fresh fish, taken out straight from the ocean, but if you are not a big fan of fish and seafood, you can taste the famous *tajines*, the quintessential Moroccan food, a hot stew with a mixture of tender meat, vegetables and spices.

Casablanca is considered the economic capital of Morocco, even if the political capital is Rabat. Here you can visit the second largest mosque in the world, after the one in Mecca, a true architectural marvel. The mosque, whose construction has been widely criticized by certain sectors of society due to its high costs, has 30,000 m², and was built over eight years by 10,000 people who worked on it without interruption. It was finally open in 1993, with such a large capacity that 100,000 people can pray here simultaneously, 25,000 indoors and about 80,000 on the outdoor esplanade.

Of course, while in Morocco you cannot miss a camel riding tour, through the vastness of the Sahara Desert. In the evening we made a big campfire and sat and told stories and danced until midnight, with a pleasant view of the starry sky. Two things you need to know about the desert: the night there is very cool, so I recommend thick clothes, and no matter how hard you try, you'll be covered with sand all over your body, on your clothes, and in your shoes!

We spent our last day in Marrakesh, or the "Red City", a name that comes from the clay houses, which are still kept in their original form. We set off early in the morning to the Majorelle Gardens, which cover an area of 9,000 m² and where we found hundreds of exotic botanical specimens from all over the world. This place was built in 40 years by the French artist Jacques Majorelle, and in 1980 it was purchased by the famous designer Yves Saint Laurent, to save it from destruction at the hands of hotel developers.

A must visit here is the famous Souk Djemaa el Fna. You cannot say that you've seen Marrakesh if

you haven't been here! In the evening, Djemaa el Fna comes to life with music, animal shows, lots of people and endless aromas. Here you will find snake trainers, monkeys, acrobats, and many other street artists. If you are a woman, you must try a henna tattoo, but try to be careful, because people are very insistent. I myself have been approached by a Moroccan woman for a tattoo and I ended up losing myself from the group. Now I remember it like a funny story, but I admit that at that time I was a little scared, because after more than an hour of walking through the market, I still had not found anyone from my group, so be prepared to get lost in Morocco no matter what.

Morocco has a lot of other things to offer. Unfortunately, I have not been able to cover them all in this article, but I would like to mention briefly the archaeological site of Volubilis, Ait Ben Haddou, listed on the Unesco Heritage List, where a part of Games of Thrones was filmed, the Atlas film studios in Ouzarzate, Gorges du Dades, a mountainous landscape, which reminds us of the Romanian Transfăgărășan.

Morocco was not the destination I expected, but that was certainly because I did not document myself enough before the trip. For me, it was a place full of contrasts: a contrast of enticing and repulsive odors, of cleanliness and filth, of new and old, of safety and fear, depending on the places I passed. In short, a contrast between wealth and poverty, but also a true carnival of the senses, which makes Morocco a country worth visiting, at least once in a lifetime.

In retrospect, after waking up from the dizziness of smells and colors, I can say that my Moroccan experience determined me to step out of my comfort zone. I did this by traveling with unknown people, with whom I came to discover and get acquainted with another culture, which is why for me it was an absolutely necessary and welcome adventure. Dreams do come true!

Written and translated by **Raluca Deac**

Supă de linte roșie

rețetă libaneză

Pasul 1

Se căleşte ceapa și se adaugă și un cățel de usturoi! Apoi adăugăm morcovul tăiat rondele, roșia și le mai călim împreună încă 3-4 minute!

Pasul 2

Putem adăuga și linte și mai lăsăm pe foc amestecând. După 3 minute, adăugăm 3 pahare de apă și lăsăm totul la fiert până când bobul de linte este moale, semn că linte a fiert suficient!

Pasul 3

Transferăm fiertura într-un blender/robot de bucătărie sau se poate folosi și un mixer vertical. Omogenizăm totul până când capătă consistența unei supe cremă!

Pasul 4

Transferăm din nou amestecul pe foc și îl mai lăsăm la fiert încă 5-6 minute, timp în care adăugăm sare după gust.

Pasul 5

Adăugăm o linguriță de cumin, un vârf de linguriță de paprika iute și o lingură de sos de roșii. Închidem focul și la final adăugăm 30 grame de unt.

Pasul 6

Serviți supa de linte ca atare sau cu crutoane și puțină lămâie.

Poftă bună!

Alexandra Makdad este o româncă reîntoarsă în țară după ce a trăit 11 ani în Liban. După 2-3 ani petrecuți în Beirut în care s-a familiarizat cu gastronomia libaneză, a redescoperit bucătăria românească. A început să prepare torturi și prăjituri după rețete europene pentru clienții libanezi. De curând s-a stabilit în România, la Sibiu, oraș în care a inițiat un proiect gastronomic prin care își propune să prezinte românilor gusturile autentice ale gastronomiei arabe. Mai multe despre proiectul Alexandrei puteți găsi pe pagina de [Facebook Saja Bakery](#).

INGREDIENTE

Un pahar de linte roșie;
O ceapă medie și un cățel de usturoi;
O roșie;
Un morcov tăiat rondele;
1 lingură de sos de roșii sau bulion;
30 de grame de unt;
Condimente: sare, cumin, paprika iute sau boia iute;
Ulei pentru călit;
Crutoane pentru servire;
Lămâie pentru servire.

Foto: Alexandra Makdad

شوربة العدس الأحمر

وصفة لبنانية

الخطوة 1

سخني البصل في زيت عباد الشمس وأضيفي فص ثوم. ثم نضيف شرائح الجزر وصلصة الطماطم ونطبخهما معًا لمدة 3-4 دقائق أخرى.

الخطوة 2

يمكننا الآن إضافة العدس وتوكله على النار مع التحريك من حين لآخر
بعد 3 دقائق أخرى، أضيفي 3 أكواب من الماء واتركي كل شيء يغلي حتى يصبح العدس طريًا، وهذه علامة على أن العدس قد غلي بدرجة كافية!

الخطوة 3

نقل كل شيء في الخلاط. يمكننا أيضًا العمل بخلاط رأسي حتى يتحول كل شيء إلى حساء كريمة.

الخطوة 4

انقلي حساء الكريمة إلى النار مرة أخرى واتوكلها تغلي لمدة 5-6 دقائق أخرى، أضيفي خلالها الملح حسب الرغبة.

الخطوة 5

لمزيد من النكهة، أضيفي ملعقة صغيرة من الكمون، وملعقة صغيرة من البابريكا، وملعقة كبيرة من صلصة الطماطم. أطفئي النار وأضيفي 30 جرامًا من الزبدة.

الخطوة 6

لآن، يمكن تقديمها على هذا النحو أو مع الخبز المحمص وقليل من الليمون.

شهية طيبة!

ألكسندرا مقداد رومانية عادت إلى البلاد بعد أن عاشت 11 عامًا في لبنان. بعد 2-3 سنوات قضتها في بيروت، تعرفت من خلالها على المطبخ اللبناني، أعادت اكتشاف فن الطهي الروماني. بدأت في إعداد الكعك والبسكويت على طريقة الوصفات الأوريبية. حاليًا أسست مشروعًا في سيبو حيث تهدف من خلاله إلى تقديم المطبخ العربي الحقيقي للمجتمع الروماني والمحلي في سيبو
للعثور على المزيد من التفاصيل حول [مشروع ألكساندرا](#).

المكونات:

كوب من العدس الأحمر.
بصلة متوسطة الحجم وفص ثوم.
طماطم واحدة.
جزرة مقطعة إلى شرائح.
ملعقة كبيرة من صلصة الطماطم.
30 غرامًا من الزبدة.
الملح والكمون والفلفل الحار / الفلفل الحار.
زيت عباد الشمس لقلي البصل والخبز المحمص.
للتقديم مع خبز محمص
للتقديم مع ليمون حامض

الصورة: ألكسندرا مقداد

Red lentil soup

Lebanese recipe

Step 1

Heat the onion in sunflower oil and add a clove of garlic. Then add the sliced carrot and the tomato sauce and cook them together for another 3-4 minutes.

Step 2

We can now add the lentils and leave it on the fire, stirring occasionally. After 3 more minutes, add 3 glasses of water and let everything boil until the lentils become soft, a sign that the lentils have boiled enough!

Step 3

Transfer everything in a blender or food processor. We can also work with a vertical mixer, until everything becomes a cream soup.

Step 4

Transfer the cream soup to the heat again and let it boil for another 5-6 minutes, during which time add salt to taste.

Step 5

For extra flavor, add a teaspoon of cumin, a teaspoon of paprika, and a tablespoon of tomato sauce. Turn off the heat and finally add 30 grams of butter.

Step 6

Now, it can be served as such or with croutons and a bit of lemon. **Good appetite!**

Alexandra Makdad is a Romanian woman who returned in the country after living for 11 years in Lebanon. After 2-3 years spent in Beirut, during which time she became familiar with the Lebanese cuisine, she rediscovered Romanian gastronomy. She started preparing cakes and cookies after European recipes for the Lebanese customers. Recently, she established in Romania, in Sibiu, where she initiated a gastronomic project through which

INGREDIENTS

A glass of red lentils;
 A mid-sized onion and a clove of garlic;
 One tomato;
 One sliced carrot;
 A tablespoon of tomato sauce;
 30 grams of butter;
 Salt, cumin, and hot paprika/chilli;
 Sunflower oil for frying the onion and the croutons;
 Croutons for serving;
 Lemon for serving.

Photo: *Alexandra Makdad*

she aims to present Romanians the genuine tastes of Arabic cuisine. More on Alexandra's project can be found on her Facebook page, [Saja Bakery](#).

Fawzia Rehejeh:

Liderul primului Centru Cultural Arab din Sibiu

În ediția din 8 august 2021, cotidianul sibian *Turnul Sfatului* a publicat un interviu cu Fawzia G. Rehejeh referitor la inițiativa de a înființa Centrul Cultural Arab din Sibiu și activitățile acestei organizații non-profit. Redăm mai jos materialul apărut cu titlul „Liderul primului Centru Cultural Arab din Sibiu: Cred că sibienii sunt persoane care acceptă diferența și respectă diversitatea” ([Turnul Sfatului, 8 august 2021](#)). Întrebările au fost formulate de către Ștefan Dobre.

E o comunitate arabă mare în Sibiu? Vă cunoașteți între voi, vă întâlniți des, încerc să înțeleg de unde vine necesitatea înființării unui Centru Cultural Arab în Sibiu?

În Sibiu există arabi, dar nu prea putem vorbi despre o „comunitate arabă”. Din estimările mele, în oraș locuiesc peste 100 de arabi. Mulți dintre aceștia sunt studenți la medicină. Există și medici, cum este cazul tatălui meu, care e medic de familie. Alții sunt oameni de afaceri și familiile lor. De asemenea, o parte dintre ei sunt imigranți. Însă deocamdată toți aceștia nu formează o „comunitate”, în sensul de a alcătui o colectivitate de oameni care să se cunoască între ei, să se ajute reciproc și să desfășoare activități comune. Centrul Cultural Arab din Sibiu își propune, printre altele, să aducă împreună acești oameni, să le ofere un cadru de interacțiune și, pe termen lung, să contribuie la construirea unei comunități arabe în Sibiu.

Ce activitate va avea acest centru, cu ce se va ocupa? Aveți o susținere instituțională (sediul, finanțare)?

Centrul Cultural Arab din Sibiu a fost înființat juridic anul acesta ca organizație nonguvernamentală (ONG). Obiectivele Centrului sunt multiple: (1) ne propunem, după cum am afirmat mai devreme, să aducem oamenii de etnie arabă împreună și să dezvoltăm o comunitate arabă în Sibiu. În al doilea rând (2), urmărim să promovăm comunicarea interculturală, prin facilitarea unui dialog deschis între arabi și români. În al treilea rând (3), un alt obiectiv ar consta în combaterea

stereotipurilor cu privire la lumea arabă și promovarea culturii autentice arabe, dincolo de prejudecăți culturale, temeri religioase și frici legate de pericolul terorist. Nu în ultimul rând (4), ne propunem să facilităm integrarea socio-culturală a imigranților de origine arabă în societatea românească, mai exact în cultura și comunitatea locală din Sibiu. Așadar, trebuie să subliniez că Centrul Cultural Arab din Sibiu nu se adresează

exclusiv arabilor. Centrul își propune să devină un spațiu al dialogului intercultural, al cunoașterii reciproce și al integrării sociale. Astfel, el se adresează atât arabilor cât și sibienilor care sunt interesați de tot ce înseamnă cultura arabă și Orientul Mijlociu.

În ceea ce privește susținerea instituțională, Centrul nu beneficiază de un finanțator și nici nu este asociat cu vreun stat. Din acest punct de vedere, Centrul Cultural Arab din Sibiu este o organizație non-guvernamentală dar și non-politică și trans-arabă, în sensul că nu promovează politica vreunui stat arab, dar își propune să îi aducă împreună pe toți arabii, indiferent de naționalitatea lor. Suntem, în schimb, parte dintr-o rețea de ONG-uri și urmează să încheiem mai multe protocoale de colaborare cu alte cu alte fundații și asociații care activează în zona imigrației și a dialogului intercultural.

Pentru finanțarea activităților Centrului, vom iniția demersuri pentru a obține fonduri din surse locale, precum Agenda Culturală a Sibiului și sponsorizări din partea agenților economici locali. Legat de sediu, deocamdată nu dispunem de o locație anume. Mai importante sunt activitățile pe care intenționăm să le desfășurăm, și nu sediul concret al organizației. Totodată, până nu se clarifică situația referitoare la pandemia de Covid-19, este prematur să ne gândim la un sediu.

În anii petrecuți în Sibiu cred că ai observat și tu că o latură a comunității sibiene este conservatoare. Nu te temi că acest centru va fi primit cu reticență?

În orice societate există o facțiune a populației care este conservatoare și tradițională. Fără îndoială că și în Sibiu sunt oameni care țin la tradițiile lor și se identifică cu obiceiurile pe care le practică, ceea ce nu este un lucru rău. Pe de altă parte, Sibiu este un oraș multicultural, ancorat în trecut dar orientat înspre viitor, care și-a construit imaginea unui oraș deschis și inovativ. Pe mine personal, Sibiu m-a primit cu brațele deschise. Lucrul acesta mă face să cred că există deschidere pentru un astfel de centru cultural, care va face orașul cu atât mai divers și colorat.

Din acest punct de vedere, ai simțit vreodată în Sibiu o atitudine ostilă?

De când m-am stabilit în Sibiu în 2016, nu am simțit niciodată o atitudine ostilă sau de respingere din partea oamenilor cu care am interacționat.

Dimpotrivă, peste tot unde m-am regăsit, am reușit să formez relații de prietenie și colaborare, chiar dacă mi-a fost foarte greu până să învăț limba română. În special la facultate, colegii și profesorii m-au sprijinit și încurajat, iar la locul de muncă am întâlnit aceeași atitudine primitoare și binevoitoare. Poate că oamenii din jurul meu au fost intrigati de faptul că deși sunt arăboaică, nu mă conformez stereotipului cultural al „musulmancei cu hijab”. Nu știu dacă experiența mea ar fi fost la fel dacă purtam hijab, dar vreau să cred că sibienii sunt persoane care acceptă diferența și respectă diversitatea, inclusiv atunci când este vorba despre un articol vestimentar cu semnificații religioase.

Crezi că în anii următori o să vedem o creștere a populației de origine arabă în Sibiu și în România? Sau vor continua să evite România în drumul lor spre Europa de Vest...

Sibiu este un oraș atractiv pentru arabi, în special datorită Facultății de Medicină. Unii dintre absolvenții acestei facultăți este posibil să rămână în România și să se stabilească aici. Însă per total, refugiații din țările arabe distruse de război (cum este cazul Siriei) preferă să ajungă în țările din

Europa Occidentală, în special în Germania. Acolo beneficiază de sprijin financiar din partea statului și se pot integra mai ușor pe piața forței de muncă, pentru că există deja o comunitate de arabi și turci. Eu am mulți prieteni din copilărie, cu care am crescut în același cartier, care sunt acum refugiați în Germania și Olanda. Știu că în Siria se fac cursuri de limba germană, pentru ca cei care pleacă de acolo să aibă bazele lingvistice pentru a le facilita integrarea în Germania.

Crezi că am putea avea, cândva în viitor, o moschee la Sibiu? Adică, avem biserici de diferite confesiuni, avem sinagogă, de ce n-am putea avea și o moschee?

Ca musulmană nepracticantă, cred că fiecare comunitate religioasă are dreptul la propriul lăcaș de cult. Într-adevăr, Sibiu este un oraș multicultural și multi-confesional. În condițiile în care în Sibiu va exista vreodată o comunitate substanțială de musulmani, nu văd de ce nu ar trebui să își poată practica religia într-o moschee. Subiectul este însă unul sensibil și intens politizat. Aceasta deoarece pentru unii români, moscheea reprezintă un atentat la identitatea creștină a țării, după cum s-a văzut în cazul proiectului eșuat de construire a unui moschei

Sursă foto: unsplash.com/Stefan_Galescu

în București. Pentru această, ridicarea unei moschei este văzută ca reprezentând un act de islamizare. În Constanța, de exemplu, există moschee, fără ca aceasta să fi devenit un centru de fanatizare islamistă. Dar în Dobrogea vorbim despre un caz special, pentru că acolo a existat de multă vreme o comunitate de români musulmani.

Aș vrea să insist asupra faptului că Centrul Cultural Arab din Sibiu nu urmărește nicio agendă religioasă. Centrul este non-religios, însă persoane de orice religie sunt binevenite. Ar trebui subliniat cu această ocazie că a fi arab nu înseamnă să fii musulman neapărat. Este adevărat că cei mai mulți arabi sunt musulmani, dar există foarte mulți arabi creștini, chiar și arabi evrei. Cu atât mai greșită este punerea semnului de egalitate între arab, musulman și terorist.

Dar investiții noi, un centru cultural arab ar putea atrage la Sibiu?

Centrul Cultural Arab din Sibiu, ca organizație non-profit, nu derulează activități economice. De aceea, atragerea de investitori din țările arabe nu intră în obiectivele Centrului. Totuși, promovarea orașului ca spațiu intercultural primitiv și deschis ar putea facilita și investiții din partea unor companii sau oameni de afaceri arabi. Dar, încă o dată, nu aceasta ne propunem să facem prin activitățile Centrului Cultural Arab din Sibiu.

Ca să tragem o concluzie, de când devine funcțional noul Centru Cultural Arab, ce scop are el și la ce activități vor putea participa sibienii?

Primele activități ale Centrului Cultural Arab din Sibiu vor începe din toamna acestui an. După cum am precizat anterior, Centrul se adresează atât arabilor din Sibiu cât și românilor din oraș. Pentru a facilita comunicarea interculturală, avem în vedere să organizăm ateliere gastronomice în care să pregătim mâncăruri tradiționale arăbești. Pentru copiii din familii cu părinți arabi, vom oferi cursuri de limba arabă, la care sunt invitați și românii interesați să descopere limba și caligrafia arabă. Studenții arabi și imigranții din țările arabe vor beneficia de cursuri de limba română. Ne propunem de asemenea să organizăm vizionări de filme cu tematică ce ține de lumea arabă, urmate de discuții. Pentru cei care vor avea nevoie, vom oferi și consiliere juridică, prin colaboratorii noștri. De asemenea, vom elabora o revistă a Centrului, al cărui prim număr va fi publicat în cursul lunii septembrie.

فوزية رهيجة

قائدة أول مركز ثقافي عربي في سيبو

في العدد الصادر في 8 أغسطس 2021، نشرت صحيفة سيبو تورنول سفاتولوي مقابلة مع فوزية رهيجة ركزت على مبادرة إنشاء المركز الثقافي العربي في سيبو وأنشطة المنظمة غير الربحية. نعيد نشر المقالة أدناه، والتي نُشرت في الأصل بعنوان "قائدة أول مركز ثقافي عربي في سيبو: "أعتقد أن سكان سيبو يقبلون الاختلاف ويحترمون التنوع" الاسئلة صاغها ستيفان دوبري

هل توجد جالية عربية كبيرة في سيبو؟ هل تعرفون

بعضكم

البعض، تلتقون كثيرًا، أحاول أن أفهم من أين تأتي الحاجة

إلى إنشاء مركز ثقافي عربي في سيبو؟

لذلك يجب أن نُكد أن المركز الثقافي العربي في سيبو لا يتعامل مع العرب فقط. يهدف المركز إلى أن يصبح مساحة للحوار بين الثقافات والمعرفة المتبادلة والتكامل الاجتماعي. وبالتالي، فهو يخاطب كلاً من العرب والسيبوي المهتمين بكل ما تعنيه الثقافة العربية والشرق الأوسط.

من حيث الدعم المؤسسي، لا يستفيد المركز من ممول ولا يرتبط بأي دولة. من وجهة النظر هذه، فإن المركز الثقافي العربي في سيبو هو منظمة غير حكومية ولكنها أيضًا غير سياسية، بمعنى أنها لا تروج لسياسة أي دولة عربية، ولكنها تهدف إلى الجمع بين جميع العرب. بغض النظر عن

يوجد عرب في سيبو، لكن لا يمكننا التحدث عن "جالية عربية". حسب تقديراتي، يعيش في المدينة أكثر من 100 عربي. كثير منهم من طلاب الطب. هناك أيضًا أطباء، مثل والدي الذي يعمل طبيب أسرة. والبعض الآخر رجال أعمال وعائلاتهم. بعضهم مهاجرون أيضًا. لكن في الوقت الحالي، لا يشكل كل منهم "مجتمعًا"، بمعنى تكوين مجتمع من الأشخاص الذين يعرفون بعضهم البعض، ويساعدون بعضهم البعض، ويقومون بأنشطة مشتركة. يهدف المركز الثقافي العربي في سيبو، من بين أمور أخرى، إلى جمع هؤلاء الأشخاص معًا، وتزويدهم بإطار عمل للتفاعل، والمساهمة على المدى الطويل في بناء مجتمع عربي في سيبو.

ما هو النشاط الذي سيقوم به هذا المركز، وماذا سيفعل؟

هل لديكم دعم مؤسسي (مقر، تمويل)؟

أسس المركز الثقافي العربي في سيبو بشكل قانوني هذا العام كمنظمة غير حكومية. أهداف المركز متعددة: (1) نعتزم، كما ذكرنا سابقًا، جمع الناس من العرق العربي معًا وتطوير مجتمع عربي في سيبو. ثانيًا (2)، نهدف إلى تعزيز التواصل بين الثقافات من خلال تسهيل حوار مفتوح بين العرب والرومانيين. ثالثًا، (3) هدف آخر هو محاربة الصور النمطية عن العالم العربي وتعزيز الثقافة العربية الأصيلة، بما يتجاوز التحيزات الثقافية والمخاوف الدينية والمخاوف من خطر الإرهاب. أخيرًا وليس آخرًا (4)، نهدف إلى تسهيل الاندماج الاجتماعي والثقافي للمهاجرين من أصل عربي في المجتمع الروماني، وبشكل أكثر تحديدًا في الثقافة والمجتمع المحلي لسيبوي.

جنسيتهم. نحن سنكون جزء من شبكة من المنظمات غير الحكومية التي سوف نوقع العديد من بروتوكولات التعاون مع المؤسسات والجمعيات الأخرى العاملة في مجال الهجرة والحوار بين الثقافات.

من أجل تمويل أنشطة المركز، سنبدأ جهودًا للحصول على تمويل من مصادر محلية، مثل أجندة سيبيو الثقافية ورعاية من وكلاء اقتصاديين محليين. فيما يتعلق بالمقر الرئيسي، ليس لدينا موقع محدد. الأهم من ذلك هو الأنشطة التي ننوي القيام بها، وليس المقر الرئيسي للمنظمة، حتى يتم توضيح الموقف المتعلق بجائحة الكورونا

في السنوات التي أمضيتها في سيبيو، أعتقد أنك لاحظت أن

جانبا من مجتمع سيبيو محافظ. ألا تخشون أن يتم

استقبال هذا المركز على مضض؟

يوجد في أي مجتمع نوعين من السكان محافظ وتقليدي. لا شك أن هناك أشخاصًا في سيبيو يلتزمون بتقاليدهم ويتعرفون على العادات التي يمارسونها، وهذا ليس بالأمر السيئ. من ناحية أخرى، سيبيو هي مدينة متعددة الثقافات، راسخة في الماضي ولكنها موجهة نحو المستقبل، والتي بنت في نفس الوقت صورة مدينة مفتوحة ومبتكرة. شخصيًا، رحب بي سيبيو بأفروع مفتوحة. هذا يجعلني أعتقد أن هناك انفتاحًا لمثل هذا المركز الثقافي، مما سيجعل المدينة أكثر تنوعًا وتلونًا.

من وجهة النظر هذه، هل شعرت يومًا بموقف عدائي في

سيبيو؟

منذ أن استقرت في سيبيو في عام 2016، لم أشعر أبدًا بموقف عدائي أو بغضب من الأشخاص الذين تفاعلت معهم. على العكس من ذلك، أينما وجدت نفسي، تمكنت من تكوين صداقات وتعاونات، حتى لو كان من الصعب جدًا علي تعلم اللغة الرومانية. دعمني وشجعني الزملاء وبشكل خاص المعلمون في الكلية، وفي العمل قابلت نفس الموقف الترحيبي الودود. ربما كان الناس من حولي مفتونين بحقيقة أنه على الرغم من أنني عربي، إلا أنني لا أتوافق مع الصورة النمطية الثقافية "المسلمة بالحجاب". لا أعرف ما إذا كانت تجربتي ستكون هي نفسها إذا ارتديت الحجاب، لكني أريد أن أصدق أن الناس في سيبيو هم أناس يقبلون الاختلاف ويحترمون التنوع، بما في ذلك عندما يتعلق الأمر بقطعة ملابس ذات أهمية دينية.

هل تعتقد أن السنوات القادمة سنشهد زيادة في

عدد السكان من أصل عربي في سيبيو ورومانيا؟ أو

سيستمرون في تجنب رومانيا في طريقهم إلى أوروبا

الغربية ...

سيبيو مدينة جذابة للعرب، خاصة بفضل كلية الطب. قد يبقى بعض خريجي هذه الكلية في رومانيا ويستقرون هنا. لكن بشكل عام، يفضل اللاجئون من الدول العربية التي مزقتها الحرب (مثل سوريا) الذهاب إلى دول أوروبا الغربية، وخاصة ألمانيا. هناك يتلقون دعمًا ماليًا من الدولة ويمكنهم الاندماج بسهولة أكبر في سوق العمل، لأن هناك بالفعل مجتمع من العرب والأتراك. لدي العديد من أصدقاء الطفولة، نشأت معهم في نفس الحي، وهم الآن لاجئون في ألمانيا وهولندا. أعلم أن دورات اللغة الألمانية تُعقد في سوريا، بحيث يكون لمن يريد الهجرة تعلم قواعد اللغة لتسهيل اندماجهم في ألمانيا.

هل تعتقد أنه يمكن أن يكون لدينا مسجد في سيبيو

في وقت ما في المستقبل؟ يعني لدينا كنائس من طوائف

مختلفة ولدينا كنيسة فلماذا لا يوجد لدينا مسجد؟

كمسلمة غير متدينة، أعتقد أن كل مجتمع ديني له الحق في مكان عبادة خاص به. في الواقع، سيبيو مدينة متعددة الثقافات والطوائف. بالنظر إلى أنه سيكون هناك مجتمع كبير من المسلمين في سيبيو، لا أفهم لماذا لا يجب أن يكونوا قادرين على ممارسة شعائرهم الدينية في مسجد. ومع ذلك، فإن الموضوع حساس ومسئول بشكل مكثف. ويرجع ذلك إلى أن المسجد بالنسبة لبعض الرومانيين يعد هجومًا على الهوية المسيحية للبلاد، كما رأينا في حالة فشل مشروع بناء مسجد في

بوخارست. بالنسبة لهم، يُنظر إلى تشييد المسجد على أنه فعل أسلمة. في كونستانتا، على سبيل المثال، يوجد مسجد، دون أن يصبح مركزاً للتعصب الإسلامي. لكننا في دوبروجا نتحدث عن حالة خاصة، لأنه يوجد هناك منذ فترة طويلة مجتمع من المسلمين الرومانيين. أود أن أصر على أن المركز الثقافي العربي في سيبو لا يتبع أي أجندة دينية. المركز غير ديني، لكن الناس من أي دين مرحب بهم. يجب التأكيد في هذه المناسبة على أن كونك عربياً لا يعني بالضرورة أن تكون مسلماً. صحيح أن معظم العرب مسلمون، لكن هناك العديد من المسيحيين العرب، وحتى اليهود العرب. إنه لمن الخطأ أكثر أن نساوي بين العرب والمسلمين والإرهابيين.

هل من الممكن المركز الثقافي العربي أن يجذب

استثمارات جديدة في سيبو؟

لا يقوم المركز الثقافي العربي في سيبو، كمنظمة غير ربحية، بأنشطة اقتصادية. لذلك فإن جذب المستثمرين من الدول العربية ليس من أهداف المركز. ومع ذلك، فإن الترويج للمدينة كمساحة ترحيبية ومفتوحة بين الثقافات يمكن أن يسهل أيضاً الاستثمار من قبل للشركات أرجال الأعمال العرب. لكن، مرة أخرى، ليس هذا ما نعتزم على القيام به من خلال أنشطة المركز الثقافي العربي في سيبو.

للخروج بنتيجة، منذ بدء تشغيل المركز الثقافي العربي

الجديد، ما هو الغرض منه وما هي الأنشطة التي

سيتمكن سكان سيبو من المشاركة فيها؟

ستبدأ أولى فعاليات المركز الثقافي العربي في سيبو في خريف هذا العام. كما ذكرنا سابقاً، يخاطب المركز العرب في سيبو والرومانيين في المدينة. من أجل تسهيل التواصل بين الثقافات، نخطط لتنظيم ورش عمل حول تذوق الطعام لإعداد الأطباق العربية التقليدية. للأطفال من العائلات التي لديها آباء عرب، سنقدم دورات في اللغة العربية، والتي ندعو إليها الرومانيين المهتمين باكتشاف اللغة العربية والخط. سيستفيد الطلاب العرب والمهاجرون من الدول العربية من دورات اللغة الرومانية. كما نعتزم تنظيم عروض أفلام ذات موضوع يتعلق بالعالم العربي، تليها مناقشات. بالنسبة لأولئك الذين يحتاجون إليها، سنقدم أيضاً المشورة القانونية، من خلال المتعاونين معنا. كما سنطور مجلة للمركز سيصدر العدد الأول منها في سبتمبر المقبل.

ترجمة: نادر سليمان وفوزية رهيحة

Fawzia Rehejeh:

The Leader of the first Arabic Cultural Center in Sibiu

In its edition from 8 August 2021, the newspaper from Sibiu Turnul Sfatului published an interview with Fawzia G. Rehejeh focused on the initiative to create the Arabic Cultural Center of Sibiu and the non-profit organization's activities. We reproduce below the material, which was originally published with the title "The Leader of the first Arabic Cultural Center in Sibiu: 'I Believe the People of Sibiu Accept Difference and Respect Diversity'" ([Turnul Sfatului, 8 august 2021](#)). The questions were formulated by Ștefan Dobre.

Is there a large Arab community in Sibiu? Do you know each other, do you meet often – I try to understand where does the need come to set up an Arabic Cultural Center in Sibiu?

There are Arabs in Sibiu, but we can't really talk about an "Arab community". According to my estimates, more than one hundred Arabs live in the city. Many of them are medical students. There are also physicians, such as my father, who is a family doctor. Others are businessmen with their families. Some of them are also immigrants. But for the time being, not all of them form a "community", in the sense of forming a collectivity of people who know each other, help each other, and carry out common activities. The Arabic Cultural Center in Sibiu aims, among other things, to bring these people together, to provide them with a framework for interaction and, in the long run, to contribute towards developing a community of Arab people in Sibiu.

What activities will this center have, what will it do? Do you have institutional support (headquarters, funding)?

The Arabic Cultural Center in Sibiu was legally established this year as a non-governmental organization (NGO). The objectives of the Center are multiple: (1) we intend, as we stated earlier, to bring people of Arab ethnicity together and to develop an Arab community in Sibiu. Secondly (2), we aim to promote intercultural communication, by facilitating an open dialogue between Arabs and Romanians. Thirdly, (3) another objective would be to fight stereotypes about the Arab world and its people and

to promote the genuine Arabic culture, the one beyond cultural prejudices, religious anxieties, and fears about the terrorist threat. Last but not least (4), we aim to facilitate the socio-cultural integration of immigrants of Arab origin in Romanian society, more precisely in the culture and local community of Sibiu.

Therefore, I must emphasize that the Arabic Cultural Center in Sibiu is not addressed exclusively to Arabs. The Center sets out to become a space for

intercultural dialogue, mutual knowledge, and social integration. Thus, it is addressed to both Arabs and Romanians living in Sibiu and beyond, who are interested in everything that Arab culture and the Middle East means.

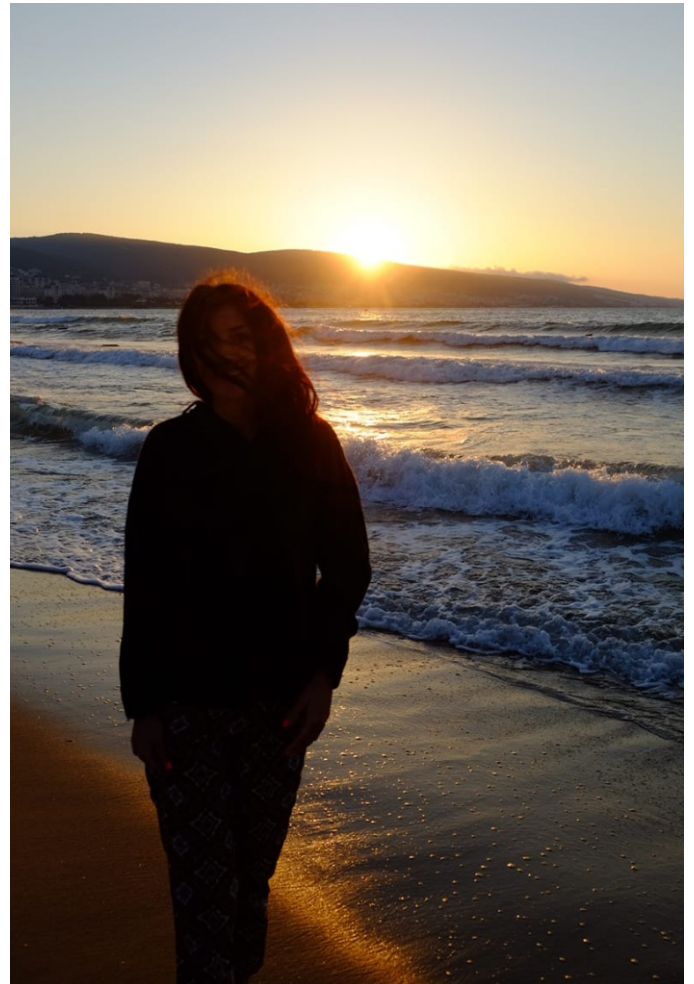
In terms of institutional support, the Center does not benefit from a funder and is not associated with any state. From this point of view, the Arabic Cultural Center in Sibiu is a non-governmental organization, but it is also non-political and trans-Arab, in the sense that it does not promote the policy of any Arab state, but aims to bring together all Arabs, regardless of their nationality. We are, instead, part of a network of NGOs and we will establish several partnerships with other foundations and associations that are active in the field of migration and intercultural dialogue. In order to finance the Center's activities, we will initiate efforts to obtain funds from local sources, such as the Sibiu Cultural Agenda, as well as sponsorships from local economic agents. Regarding the headquarter, we do not have a specific location yet. More important are the activities we intend to carry out, and not the specific headquarter of the organization. At the same time, until the situation regarding the Covid-19 pandemic is clarified, it is premature to think about a physical location.

In the years you spent living in Sibiu, I am sure you have noticed that there is a conservative side in Sibiu's community. Aren't you afraid that this center will be received reluctantly?

In any society there is a faction of the population that is conservative and traditional. Undoubtedly, there are people in Sibiu who adhere to their traditions and identify with the customs they practice, which is not a bad thing. On the other hand, Sibiu is a multicultural city, anchored in the past but oriented towards the future, which has constructed the image of an open and innovative city. Personally, Sibiu had welcomed me with open arms. This makes me believe that we will find openness for such a cultural center, which will make the city even more diverse and colorful.

From this point of view, have you ever felt a hostile attitude in Sibiu?

Since I settled in Sibiu in 2016, I have never felt a hostile or repulsive attitude from the people I interacted with. On the contrary, wherever I found

myself, I managed to establish friendships and collaborations, even if it was very difficult for me to learn the Romanian language. Especially during my university studies, colleagues and teachers supported and encouraged me, and at work I met the same welcoming and benevolent attitude. Perhaps the people around me were intrigued by the fact that although I am an Arab woman, I do not conform to the cultural stereotype of "the Muslim with a hijab". I do not know if my experience would have been the same if I wore a hijab, but I want to believe that the people of Sibiu are people who accept difference and respect diversity, including when it comes to an article of clothing with religious significance.

Do you think that in the coming years we will see an increase in the population of Arab origin in Sibiu and Romania? Or they will continue to avoid Romania on their way to Western Europe...

Sibiu is an attractive city for Arabs, especially because of the Faculty of Medicine. Some of the graduates of this faculty may stay in Romania and settle here. But overall, refugees from war-torn Arab countries (such as Syria) prefer to go to Western

European countries, especially Germany. There they receive financial support from the state and can integrate more easily into the labor market, because there is already a community of Arabs and Turks. I have many childhood friends, with whom I grew up in the same neighborhood, who are now refugees in Germany and the Netherlands. I know that German language courses are held in Syria, so that those who leave there have a language base.

Do you think we could have a mosque in Sibiu sometime in the future? I mean, we have churches of different denominations, we have a synagogue, why can't we have a mosque?

As a non-practicing Muslim, I believe that every religious community has the right to its own place of worship. Indeed, Sibiu is a multicultural and multi-confessional city. Given that there will ever be a substantial community of Muslims in Sibiu, I do not see why they should not be able to practice their religion in a mosque. However, the subject is a sensitive and intensely politicized one. This is because for some Romanians, the mosque is seen as an attack on the Christian identity of the country, as was the case of the failed project to build a mosque in Bucharest. For them, the construction

Photo source: unsplash.com/Miriana-Daraban

of a mosque is seen as an act of Islamization. In Constanța, for example, there is a mosque, without it becoming a center of Islamist fanaticism. But in Dobrogea we are talking about a special case, because there has long been a community of Romanian Muslims living in this region.

I would like to insist that the Arabic Cultural Center in Sibiu does not follow any religious agenda. The Center is non-religious, but people of any religion are welcome. It should be emphasized on this occasion that being an Arab does not necessarily mean being a Muslim. It is true that most Arabs are Muslims, but there are many Christian Arabs, even Jewish Arabs. It is even more absurd to put the equal sign between Arab, Muslim and terrorist.

What about new investments, could an Arabic Cultural Center attract money to Sibiu?

The Arabic Cultural Center in Sibiu, as a non-profit organization, does not carry out economic activities. Therefore, attracting investors from Arab countries is not part of the Center's objectives. However, promoting the city as a welcoming place for business and as an open intercultural space could facilitate investments by Arab companies or businessmen. But, once again, this is not what we intend to do through the activities of the Arabic Cultural Center in Sibiu.

To draw a conclusion, since the new Arab Cultural Center became operational, what is its purpose and what activities will the people of Sibiu be able to participate in?

The first activities of the Arabic Cultural Center in Sibiu will start in the fall of this year. As previously mentioned, the Center is addressed to both Arabs in Sibiu and Romanians living in the city. In order to facilitate intercultural communication, we plan to organize gastronomic workshops in which to prepare traditional Arabic dishes. For children from families with Arab parents, we will offer Arabic language courses, to which Romanians interested in discovering the Arabic language and calligraphy are invited. Arab students and immigrants from Arab countries will benefit from Romanian language courses. We also intend to organize screenings of films with topics related to the Arab world, followed by discussions. For those who will need it, we will also offer legal advice, through our collaborators. We will also develop a magazine of the Center, the first issue of which will be published in September.

SEPTEMBRIE 01 | 2021

CENTRUL CULTURAL ARAB DIN SIBIU

